

KIỀU DIỄM PHƯỢNG (DIỄM PHƯỢNG)

* Tên thật **Lê Thị Ngọc Nữ**, sinh năm 1948 tại Tân An, Cần Thơ. Từ tháng 6/1993 sống tại Houston (Texas) Hoa Kỳ.

* Bút hiệu đã đăng truyện và thơ từ 1960 đến 1975: **KIỀU DIỄM PHƯỢNG** và vài bút hiệu khác: **DT Thương Thương Anh, Hằng Sương Mai, Wuli Phượng** (1960 - 1963), **Thanh Thương, Uyên Thảo, Sao Cài Trên Tóc** (1964-1967), **DIỄM PHƯỢNG, Phương Duy, Lê Vy Châu** (từ 1993 đến nay)

* Nguyên là biên tập viên tạp chí Văn Nghệ Miền Tây - Khơi Dòng và đặc phái viên tại Cần Thơ của tuần báo Măng Non (Sài Gòn trước năm 1975), tạp chí Văn Hoá Việt Nam (tại Houston TX từ 1998). Thành viên ban thường trực thi văn đoàn và giữ chức Thủ Quỹ Thi Văn Đoàn Về Nguồn (Tây Đô) từ khi sáng lập (1964 đến 1975).

* **Tác phẩm đã in: Vùng Xanh Kỷ Niệm** (thơ - Về Nguồn xb 1971) chung với Huyền Vân Thanh). **Giữ Lại Cho Đời Một Chút Hương** (tập truyện - Đại học Đông Nam xb 1998), **Nắng Nhặt Hoàng Hôn** (tập truyện - Bản thảo lưu lại - Thư Ấn Quán xb tháng 12-2009), góp mặt trong bộ sách **Nhà Thơ và Nhà Văn Hải Ngoại 1975 - 2000** của GS Nguyễn Đình Tuyển (Đại học Đông Nam - 1999).

* Thơ được diễn ngâm trên **ban thi văn Mây Tàn** (trên đài phát thanh Sài Gòn do Kiên Giang Hà Huy Hà phụ trách), và chương trình **thi văn Về Nguồn** (trên đài phát thanh Cần Thơ (do Lê Trúc Khanh phụ trách). Được trích và giới thiệu trong quyển **Cần Thơ xưa và nay** của Huỳnh Minh (nxb Cánh Bàng SG 1966).

* **Thơ truyện đã góp mặt trên:**

Nhật báo: Tiếng Chuông - Ngôn Luận - Tân Luận - Báo Mới - Tiếng Dân - Dân Tiến - Hành Động - Ngày Mới - Quyết Tiến - Tia Sáng - Dân Quyền - Tiếng Dội - Đối Thoại - Đồng Nai - Thanh Việt - Tương Lai - Thời Thế - Thời Đại - Thời Luận - Thời Sự Miền Nam - Bình Minh - Tiền Tuyển - Miền Tây...

Tuần báo: Măng Non - Bé Ngôn Bé Luận - Tiểu Thuyết Tuần San - Phụ Nữ Ngàn Khơi - Phụ Nữ Ngày Mai - Phụ Nữ Việt Nam - Phụ Nữ Diễn Đàn - Phụ Nữ Mới - Tinh Hoa Nữ Sinh - Nắng Mới - Liên Minh - Tuổi Trẻ - Hoa Tình Thương - Khởi Hành...

Tạp chí: Triều Sóng Xanh - Khơi Dòng - Văn Nghệ Miền Tây - Đặc San Về Nguồn - Giai phẩm Xuân PTG - Triều Sóng Xanh (nguyệt san trường PTG 1966) - Thi Tuyển Về Nguồn - Giai phẩm PTG & ĐTD Cần Thơ hải ngoại - Văn Hoá Việt Nam.

Các trang nhà: ptgtd.com - ptgtdusa.com - ptgtdcanada.com - khoa5.68td.googlepages.com

Bìa 1 & 4 tập truyện truyện GIỮ LẠI CHO ĐỜI MỘT CHÚT HƯƠNG (Đại Học Đông Nam 1998)

TRÍCH GIỚI THIỆU:

1. Nhà văn GS NGUYỄN ĐÌNH TUYẾN (nxb Đại Học Đông Nam) đã viết:

Tập truyện GIỮ LẠI CHO ĐỜI MỘT CHÚT HƯƠNG của Diễm Phượng gồm có tất cả 16 truyện ngắn đều được xây dựng trên cấu trúc tam giác, mỗi truyện gồm có 3 nhân vật trong đó có một nhân vật chính và 2 nhân vật phụ hoặc hai nhân vật và một trở lực, một biến cố gây đổ vỡ và tang tóc như chiến ranh trong truyện ĐI VỀ NƠI CÓ ANH.

Cấu trúc tam giác là cấu trúc được sử dụng từ ROMEO AND JULIET của Shakespeare đến truyện KIỀU của Nguyễn Du và CÔ GÁI ĐỒ LONG của Kim Dung; trong truyện sau này nhân vật chính là Trương Vô Kỵ với 2 người yêu là Chu Chỉ Nhược và Triệu Minh.

Văn hào Somerset Maugham và viết từ lâu: "Có ba điều để viết truyện. Bất hạnh thay không ai biết ba điều luật đó là gì". (There are three rules for writing a novel. Unfortunately no one knows what they are). Ngày nay ở các trường Đại học người ta nói đến ba điều luật để viết truyện hay đúng hơn là ba lý thuyết: Lý thuyết Tam Giác (Theory

of Triangle) như đã đề cập trên đây; *Lý thuyết Mô Hình* (Theory of Paradigm, Theory of model, scheme); và *Lý thuyết Hào Quang* (Theory of Illumination).

Diễm Phượng đã theo lý thuyết cấu trúc truyện trên thế tam giác, chẳng hạn **KHÔNG PHẢI NHƯ CHUYỆN CỔ TÍCH** là chuyện tình gồm ba nhân vật: Trâm Hương (nhân vật nữ, vai chánh) và Doanh (người chồng) và Đoan (người tình). Truyện này đã được Diễm Phượng kết thúc như sau: "*Bằng tất cả nghị lực cuối cùng, Trâm Hương rút tay quay lưng nói qua hai dòng nước mắt ràn rụa: Không phải như chuyện cổ tích Đoan ơi!*".

Chuyện cổ tích ở đây là Nguru Lang Chức Nữ một năm gặp nhau một lần như trong huyền sử với một kết thúc mới mẻ không ngờ. Cái hay là ở đó, ở chỗ người đọc không đoán trước được.

Với cấu trúc vững chắc, với lối văn trữ tình đẹp như ở cuối trang 43, đôi khi hài hước và ý nhị (như ở trang 149), **Diễm Phượng là nhà văn nữ thành công nhất và xuất sắc nhất trong các truyện hư cấu - như là một phương pháp để trình bày sự thật - về cuộc chiến ở Việt Nam, về cuộc sống ở trại tị nạn và cuộc sống lưu vong của người Việt ở Hoa Kỳ với những mối tình đam mê, có phiêu lưu, đau khổ, có chết chóc, chán chường như là những sự thật trong cuộc sống hôm nay.**

(Houston ngày 6 tháng 1 năm 1998 - **GS NGUYỄN ĐÌNH TUYẾN**)

2. Nhà văn GS TRẦN BANG THẠCH (viết Lời Tựa tập truyện):

Bây giờ ngồi viết lời tựa cho tập truyện của Diễm Phượng tôi thấy đây là một cơ duyên, một hạnh ngộ.

Thuở đó chúng tôi, những học trò trung học, những thầy giáo trẻ, những người lính mới ra trường thường tụ họp lại một quán cà phê góc phố Ngô Quyền, Cần Thơ, nói đủ thứ chuyện về văn thơ. Và ở quây tính tiền, ngồi lẫn khuất sau bình hoa giấy, người con gái của những năm đầu trung học, nhỏ người, ít nói cũng đang viết những câu thơ học trò trên mặt trái của các giấy bọc thuốc lá. Diễm Phượng đã viết văn làm thơ từ đó, từ trên ba mươi mấy năm trước.

Tập truyện **GIỮ LẠI CHO ĐỜI MỘT CHÚT HƯƠNG** được xuất bản hôm nay quả là đưa con đầu lòng muộn màng của một cây viết đã dạn dày trên văn đàn.

Cho nên **điều tôi thấy trước hết qua tập truyện là tấm lòng của tác giả đối với văn chương, chữ nghĩa. Diễm Phượng từ quê nhà đến quê người, đã gắn hết phần đời của mình với thơ văn, liên tục, trọn vẹn, thiết tha. Tôi nghĩ Diễm Phượng đang để lại cho đời nhiều hơn là chỉ một chút hương.**

Từ bao nhiêu năm nay, với bút pháp giản dị, đề tài gần gũi, Diễm Phượng đã đem đến cho người đọc những mảnh đời quen thuộc hàng ngày quanh ta. **GIỮ LẠI CHO ĐỜI MỘT CHÚT HƯƠNG** gồm 16 truyện ngắn là 16 mảnh đời. Và nếu nói như nhà văn Nguyễn Văn Sâm "*Truyện ngắn là một sáng tác nghệ thuật có tính cách cô đọng, kết hợp giữa cốt truyện, nhân vật, diễn tiến để diễn tả hoàn chỉnh một điều cần diễn tả, không dư cũng không thiếu*" thì **GIỮ LẠI CHO ĐỜI MỘT CHÚT HƯƠNG** cũng là một tập hợp của 16 tác phẩm nghệ thuật.

Quả vậy, **mỗi truyện ngắn của Diễm Phượng là một chuyện tình, có hợp có tan, có vui thoả, có giận hờn, có vỡ vè, có tri chiết, có thơ mộng, có đắng cay, có quanh quanh, co co... được thể hiện qua một giọng văn trực thoại, hiền hoà, tròn đủ. Cách đặt tên truyện, tên nhân vật nghe như lãnh đăng ca dao, thoảng hương cổ tích.**

Tất cả các truyện đều có vai chính là nữ: nữ đẹp, nữ duyên dáng, nữ thông minh, nữ ghen tương, giận hờn; nhưng hồng nhan vốn dĩ đa truân nên những nữ này có những mối tình không trọn vẹn, những thân phận chìm nổi.

Chúng ta có thể khởi đi từ cô bé nhỏ xíu Trâm Hương chưa biết chút gì về tình yêu lúc xa người con trai hàng xóm, nhưng lần giận hờn thời tuổi nhỏ cũng đã làm nàng cứ khóc thâm trong những giấc mơ sau này. Rồi tới Phụng Vũ, Khánh Vân, Trâm Anh, Quyên, Duyên... những thiếu nữ sớm biết yêu và cũng sớm mất người yêu. Đến những thiếu phụ tên Đông Nghi, Vương Lệ Nghi, trong nỗi bất hạnh chung của những phụ nữ Việt Nam trong tay hải tặc. Và những nhân vật Như Mẫn, Thiên Dung, An Thy, Tịnh Châu là nạn nhân của bi thảm kịch xảy ra trong gia đình mà cuộc sống dễ dàng bắt gặp. Cuối cùng là Hạnh Tiên, Yên Như, Lệ Châu, Hạ Vân, Thục Đoan, Thương Thương... những thân gái luân lạc nơi xứ người với những mối tình ngắn ngủi, muộn màng... Ở nhỉ, sao ta không thể nghĩ tất cả là một cuộc đời của cùng một người con gái Việt Nam trong một vịnh nước nổi trôi?

Và tôi cũng kết thúc bài viết này ở đây vì tự dung tôi cũng thấy một chút phần đời của mình cũng nổi trôi theo vịnh nước.

(Houston, Texas ngày 4 tháng giêng năm 1998. **TRẦN BANG THẠCH**)

3. Nhà văn biên khảo PHẠM BÁ HOA (Đọc sách GIỮ LẠI CHO ĐỜI MỘT CHÚT HƯƠNG của Diễm Phụng)

Tôi nghĩ, có thể tôi là một trong số độc giả được xem tác phẩm này sớm nhất sau khi sách phát hành, nghĩa là tác phẩm hãy còn nóng hổi.

Tác phẩm có 16 truyện ngắn mà tất cả đều là truyện tình vừa quá tuổi học trò chút ít, bằng bạc trong khoảng thời gian trước và sau năm 1975, trải dài trên khoảng không gian từ Việt Nam cho đến Hoa Kỳ. Truyện hư cấu nhưng là những truyện tình có thật trong cuộc sống rất thật của chúng ta, với những cái đắng cay của cuộc đời cùng những vị ngọt của tâm hồn nhận vật. Nhà văn Diễm Phụng đã trao cho những nhân vật của Chị trong truyện với những cái tên rất Việt Nam như Vĩnh, hay Hạnh, như Đăng, hay Linh; bên cạnh đó là những cái tên nghe như có một chút gì Quỳnh Dao (nhà văn nữ Trung Hoa) như Thiên Dung, Vỹ Lạc hay Liễu Thanh, Lệ Nghi hay Như Mẫn, Thục Đoan hay Đông Nghi... Về tên truyện, chừng như Chị muốn gợi chút hồn thơ trong đó, như Thương Nhớ Dài Theo Mây Nhịp Cầu, hay Anh Đi Em Biết Đời Thôi Đẹp, hoặc Hờ Hững Ai Xui Thiếp Phụ Chàng...

Mối tình của Khoa với Khánh trong truyện Đi Về Nơi Có Anh. Dưới mái trường Sư Phạm, mối tình đôi nam nữ sinh viên này chầm chậm lại gần nhau, đến bên nhau, và nắm tay nhau. Những tưởng tiến đến hôn nhân sau khi ra trường, nhưng rõ ràng là đôi tình nhân này chưa thông cảm được ước vọng của nhau, vì Khoa muốn được về dạy tại trường làng Ba Chúc, quê anh, nơi mà trẻ con nghèo khổ nhưng ham học, trong khi Khánh Vân muốn Khoa theo mình phục vụ trẻ con nơi thành phố. Thế là Khoa đành hi sinh tình riêng cho tình chung của tương lai tuổi trẻ quê anh. Tuy vậy, họ vẫn giữ liên lạc nhau qua hệ thống bưu điện.

Rồi trong một đêm kinh hoàng của dân làng khi quân Khờ Me vượt biên giới sang tàn sát bất cứ ai trong làng mà chúng trông thấy. Khoa là một trong số những nạn nhân thể thảm đó.

Tin ấy đến với Khánh quá bất ngờ dù cô chưa sẵn sàng chấp nhận quan niệm của Khoa, nhưng rõ ràng là cô quá xúc động... rồi ngã bệnh. Sau thời gian nguôi ngoai, Khánh Vân tìm đến tận gia đình Khoa. Dưới mái nhà xơ xác, Khánh Vân xót xa thương cảm cho cảnh quạnh hiu của bà mẹ già nua bệnh hoạn cùng cô em gái ngây thơ bé bỏng của Khoa. Nhìn ảnh người yêu trên bàn thờ, Khánh Vân càng thêm đau đớn. Cô tự trách mình đã không hiểu được hành động cao thượng của Khoa để mà hoà mình trong hạnh phúc lứa đôi, giờ thì quá muộn...

Đó là mỗi tình khi đến rất nhẹ nhàng nhưng kết thúc có phần nghiệt ngã. Dẫu sao cũng còn ít đơn đau hơn Tử Bình trong Tình Yêu Không Phải Là Trò Chơi. Tình yêu của Tử Bình bắt đầu là lời thách thức có thương của hai người bạn, nếu như làm quen và thuyết phục được Yên Như đi chơi vì họ cho cô nàng là kiêu hãnh. Thế rồi, chẳng những đưa Yên Như đi dạo mà còn được Yên Như khấn gói đến sống với Tử Bình mà không cần cưới hỏi gì cả vì nàng đã mang thai trong khi cha mẹ anh em nàng cảm thấy nhục nhã, nên họ đành xem như không bao giờ có cô ta trong gia đình.

Trong lần gặp gỡ tình cờ và vui miệng giữa Tử Bình với hai người bạn quý quai kia, Yên Như hiểu ra cơ sự và tri chiết Tử Bình đến khi bị một bạt tai của chồng. Yên Như vật vã khóc lóc. Khóc với nỗi đau tột cùng bởi sự cuồng dại của nàng đã dám bỏ cả gia đình để theo làm vợ một người thắng cuộc trong trò chơi tình yêu.

Nhưng rồi, Tử Bình và Yên Như được cha mẹ anh em tha thứ chấp nhận và gọi về gia đình nhân ngày vui chung. Cả hai đều hân hoan rạng rỡ, nhất là Tử Bình, trong một lúc được vợ tha thứ và gia đình vợ cũng tha thứ. Cả hai tưởng chừng hạnh phúc tròn vẹn đang nắm trong tay, nhưng định mệnh đã dẫn đôi vợ chồng này đến một tai nạn trên đường đưa con về chào ngoại. Yên Như nhắm mắt lìa đời, để lại một Tử Bình đau khổ thật sự với đứa con chưa đủ lớn để biết mình mất mẹ.

Đến Đoạn kết Một Chuyện Tình với nhân vật Tịnh Châu - Võ Lạc – An Thy, càng đau đớn hơn nhiều chỉ vì lòng ích kỷ quá cao. Tịnh Châu với Võ Lạc cùng thề non hẹn biển sống đời bên nhau. Chưa kịp cử hành hôn lễ thì chế độ tự do Việt Nam Cộng Hoà sụp đổ, Võ Lạc bị lừa vào trại tập trung tù chính trị trong khi Tịnh Châu cùng gia đình vượt biển sang Mỹ.

Ra tù. Định cư ở Mỹ. Trong một tiệc cưới, bất ngờ Tịnh Châu gặp Võ Lạc. Tịnh Châu quá đổi vui mừng vì tưởng mình nắm bắt được tình yêu đầu đời ngày trước, nhưng đó chỉ là nỗi bẽ bàng bởi nàng trở thành người đến sau, vì Võ Lạc đã kết hôn với An Thy, người con gái tình nguyện thăm nuôi anh trong những năm tù đầy chỉ vì Võ Lạc là bạn của anh trai An Thy cùng cảnh ngộ. Tịnh Châu - Võ Lạc lén lút yêu đương và trong những lúc ấy, Tịnh Châu ra sức lôi cuốn Võ Lạc về với nàng nhưng không thành công. Tịnh Châu trở nên cứng rắn với quyết định giữ Võ Lạc mãi mãi cho riêng nàng.

Võ Lạc vội vã về nhà vì An Thy điện thoại đến nhà Tịnh Châu gọi Võ Lạc mà trong âm thanh của An Thy có chút lạ lùng làm cho anh hốt hoảng. Đến nhà. Chạy vội vào trong. Võ Lạc quá sung sướng khi thấy An Thy của anh đang làm chiếc bánh cho ngày Lễ Tình Nhân. Võ Lạc với An Thy đang trong vòng tay âu yếm nhau, bỗng Võ Lạc ôm ngực gục ngã sau tiếng nổ khô khan... Ánh mắt ngỡ ngàng và hốt hoảng của An Thy hướng ra cửa, một người phụ nữ sừng sững nơi đó, khẩu súng trên tay quay vào ngực nàng, và liên tiếp 3 phát đạn. Cô ta khuyu xuống với âm thanh lấp bắp “xin.. lỗi.. An.. Thy”. Đó là Tịnh Châu, vừa hành động để giữ Võ Lạc cho riêng nàng nơi thế giới bên kia.

Đến mỗi tình giữa Nguyễn với Lê Châu trong Anh Cần Có Em Trong Đời, cũng là một trong những truyện đáng cay đau khổ cho người con gái, nhưng chỉ với một thái độ

biểu hiện sự chân thành trong tình yêu lứa đôi, kết thúc lại là bước đầu đưa họ vào vùng trời hạnh phúc thật sự.

Nguyễn, anh chàng đam mê tình yêu nhưng không muốn bị tình yêu ràng buộc. Anh đã qua nhiều mối tình và rõ ràng là anh đều đạt được cái quan niệm quái gở đó. Cho đến khi chung sống với Lê Châu, anh ta có mặc cảm như thua trận khi nàng mang thai. Thế là Nguyễn hành hạ Lê Châu đủ điều để thỏa mãn cái tự ái kỳ cục của anh. Rồi trong một lần giận dữ, anh đã bạt tai Lê Châu, kèm theo những lời lẽ mắng nhiếc tàn nhẫn, khiến nàng quá đau khổ... Sau đó Nguyễn không về nhà và Lê Châu âm thầm dọn đi nơi khác vì cho rằng Nguyễn bỏ nàng.

Hai năm sau, Nguyễn ra tù vì liên quan đến vụ mua bán hàng bất hợp pháp. Anh tìm kiếm khắp nơi nhưng không được bất cứ thông tin nào liên quan đến Lê Châu. Anh quá đau đớn và hối tiếc những lỗi lầm của anh đã đối xử tệ bạc với Lê Châu, người thật sự yêu anh. Và giờ đây, chính anh đã thật sự yêu nàng. Bởi thời gian trong tù đã đủ cho anh nghiền ngẫm cuộc đời, một cuộc đời mà anh chưa bao giờ là người đàn ông có trách nhiệm trong tình yêu.

Do em trai anh tình cờ nhận ra Lê Châu, và Nguyễn vội vàng đến nơi trong khi Lê Châu cùng con ra xe. Nguyễn lái xe theo nàng vào khuôn viên ngôi chùa. Anh quá xúc động khi nghe nàng thuật lại những khổ đau mà nàng chịu đựng, và nếu không có Sư trụ trì chùa giúp nơi nương tựa thì chưa biết cuộc sống của nàng còn thế thảm đến đâu nữa. Lê Châu trao con lại cho chồng để nàng đi tu, nhưng thái độ và hành động của Nguyễn đủ chứng minh tình yêu của anh đối với nàng. Từ đó Nguyễn với Lê Châu thật sự bắt đầu vào cuộc sống lứa đôi tràn đầy hạnh phúc.

Và tôi ưng ý nhất với truyện tình tay 3, giữa Như Mẫn, - Thiên Dung - với Đoàn Khương. Như Mẫn, người đàn bà đẹp, rất thành công trong ngành địa ốc và được nhiều giới trong thương trường ngưỡng mộ. Đoàn Khương, chồng của Như Mẫn, là một công nhân, ngoài cái việc mang tờ check nhỏ nhoi về đưa vợ, anh không làm gì khác kể cả giúp vợ anh trong công việc của nàng. Khi cùng vợ xuất hiện trong những buổi họp mặt tiệc tùng, anh chỉ là cái bóng mờ cạnh một Như Mẫn nổi bật nét quý phái sang trọng. Vì vậy mà cái bóng của anh, thường phải nghe những lời bóng gió xa xôi chẳng đẹp để gì từ trong số bạn bè của vợ anh.

Giữa lúc bị mặc cảm bao vây, anh gặp Thiên Dung. Người đàn bà lớn tuổi hơn anh, đang làm chung với anh, và rất thông cảm với nỗi ưu phiền sâu muộn của anh. Từng bước, Thiên Dung trở thành điểm tựa tinh thần rất cần thiết cho anh. Nàng an ủi anh bằng lời lẽ tự nhiên nhưng tinh tế, bằng thái độ chính chắn pha chút ân cần. Mối liên hệ tình cảm giữa hai người thật nhẹ nhàng và trong sáng.

Như Mẫn, con người luôn luôn kiêu hãnh trước người chồng kém nàng nhiều mặt, đã vô cùng bối rối khi Đoàn Khương nêu vấn đề ly dị. Khi bị chất vấn, anh thẳng thắn cho nàng biết rằng, anh muốn ly dị không phải để kết hôn với người đàn bà lớn tuổi kia, mà là anh không muốn kéo dài cuộc sống giả dối với nàng. Như Mẫn tìm đến Thiên Dung, để xem người đàn bà đó như thế nào mà Đoàn Khương dám cả gan đòi ly dị, điều mà Thiên Dung chưa bao giờ nghĩ đến.

Thiên Dung tiếp chuyện Như Mẫn một cách từ tốn nhẹ nhàng, nàng giữ thái độ một người chị khuyên giải Như Mẫn về cách bảo vệ hạnh phúc gia đình. Thiên Dung nói rằng *“muốn giữ chồng trong hạnh phúc gia đình, người vợ phải thật sự hiểu được chồng mình. Đoàn Khương không phải là người đi tìm hạnh phúc bên ngoài gia đình như Như Mẫn nghĩ, mà Đoàn Khương mất điểm tựa ở Như Mẫn nên tỏ ra buồn chán đó thôi”*.

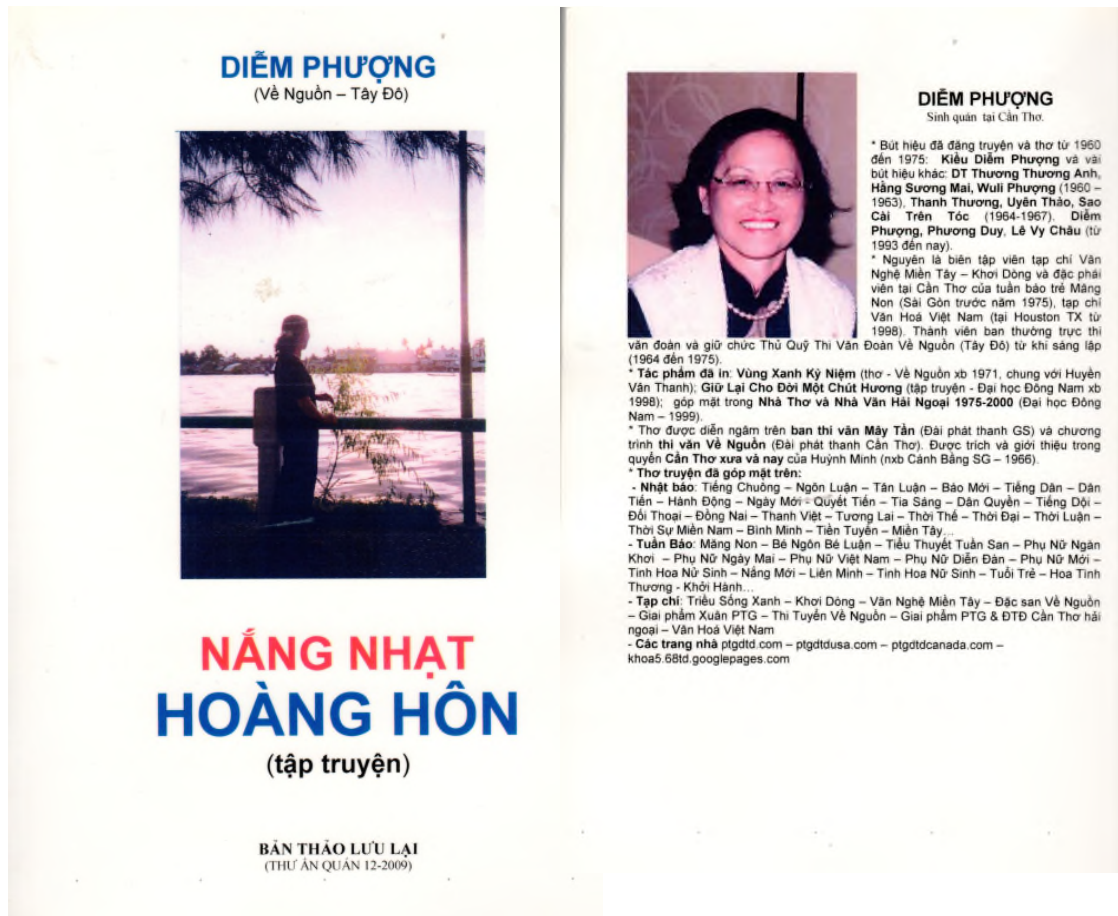
Như Mẫn như vừa tìm thấy mối rối của vấn đề, nằng cảm ơn Thiên Dung và ra về một cách vui vẻ tự tin. Đó là nội dung truyện Giữ Lại Cho Đòi Một Chút Hương, với phần kết rất có tình có nghĩa và rất Việt Nam.

Tôi trân trọng giới thiệu quý vị tập truyện GIỮ LẠI CHO ĐÒI MỘT CHÚT HƯƠNG của tác giả DIỄM PHƯỢNG.

Tôi xin hết lời.

(viết theo bài nói trong ngày ra mắt sách ngày 28 tháng 2 năm 1998 tại trường ICC – Houston, Texas)

PHẠM BÁ HOA

Bìa 1 & bìa 4 tập truyện NẮNG NHẬT HOÀNG HÔN

[tập sách dày 316 trang: 28 truyện ngắn, cuối sách kèm Chùm thơ gồm: (1) Lục Bát Diễm Phượng, (2) Những bài thơ năm chữ, (3) Những bài thơ lưu niệm.

[Bài của nhà văn DOÃN QUỐC SỸ viết tay nhận định về văn KIỀU DIỄM PHƯỢNG khi đọc tập truyện GIỮ LẠI CHO ĐÒI MỘT CHÚT HƯƠNG, nhưng bị thất lạc. Nếu tìm được sẽ bổ sung cho đầy đủ].

VÀI NHẬN XÉT KHI CHỌN ĐĂNG THƠ KIỀU DIỄM PHƯỢNG TRÊN BÁO SÀI GÒN

BĂNG NAM (năm 1962 - 1963 - 1964 Báo Mới - Quyết Tiến v.v...):

* *"Thơ Phượng tuy là thơ của cô nữ sinh mới 16 tuổi đầu, nhưng đã làm duyên làm dáng trang điểm niều lắm".* [nhận định bài thơ NÉT BUỒN 16].

* *"Thơ Phượng luôn luôn có cái giọng lưu loát, nũng nịu, đáng yêu. Đọc những vần thơ trên, người ta bắt gặp những khám phá đầy hứng thú bất ngờ. Giọng nói Miền Nam của Phượng gây thiện cảm cho người trai Bắc rất nhiều".* [nhận xét bài thơ ĐÃ CHĂNG CÒN THƯƠNG]

* *"Kiều Diễm Phượng đã nói được những tiếng lòng của cô gái dậy thì, diễn tả được những trạng thái tâm hồn của tuổi 16. Vần điệu Kiều Diễm Phượng ngọt như ly nước dừa xiêm, êm ái như làn gió chiều thu mát. Đem đến cho người đọc những phút giây băng khuâng. Tôi mến Kiều Diễm Phượng qua thi bản này".* [nhận xét bài thơ MUỐI SÁU TUỔI].

* *"Đã có một lần tôi đăng thơ Phượng, nội dung tương tự như thi bản trên và tôi mến cái giọng biện luận nũng nịu của Phượng. Cái giọng nũng nịu giỡn lầy của Phượng càng đáng mến hơn khi tôi biết được rằng Phượng giỡn lầy theo bản tính của Phượng nhất là sự giỡn lầy của cô gái đang thuở Xuân thì, ai mà chả có lúc hờn giận người yêu! Có một sự thực làm tôi qua tâm là câu thơ mà Phượng khám phá tâm lý người tình **"Lỡ ngày nay tan vỡ mối tình đầu. Anh mượn em để trả thù người khác"**. Viết câu thơ trên, tôi nghĩ rằng - ít lắm Phượng cũng nên viết câu thơ ấy".* [nhận xét bài thơ EM ĐÃ BIẾT]

* *"Thơ Kiều Diễm Phượng luôn giữ được phong độ của một tâm hồn mặc cảm. Nói được những uẩn khúc thâm lén của lòng mình. Những vần thơ sắc sảo của Phượng là những bước chân vững chắc tiến tới tương lai. Tôi tin tưởng sự nghiệp thi ca của nàng mai hậu rực rỡ như ánh sáng mùa Xuân." ...* (nhận định bài thơ VẤN VƯƠNG!]

VƯƠNG TÂN - HỒ NAM (1962 - 1963 - 1964 - Báo Hành Động, v.v...):

* *"Năm chữ Kiều Diễm Phượng nhuộm màu thời đại, ngôn ngữ hôm nay, đó là một nét đặc biệt đáng ghi nhớ ở thơ cô nữ sinh Phong Dinh bé nhỏ này".* [nhận xét khi đăng bài thơ ĐIỀU BUỒN "63"]

* *"Thơ Phượng tuy là thơ của cô nữ sinh mới 16 tuổi đầu, nhưng đã làm duyên làm dáng trang điểm niều lắm".* [nhận định bài thơ NÉT BUỒN 16].

* *"Thơ của Phượng là thứ thơ của cô nữ sinh nhỏ tuổi mới chớm mơ mộng, mới đang sửa soạn bước vào thế giới của tình yêu".* [nhận định bài thơ ÁO TÍM].

* *"Ngữ ngôn Kiều Diễm Phượng có phong độ của một người thơ sắp trưởng thành. Điều thơ bình dị, thản nhiên".* [nhận định bài thơ KHÔNG HẸN].

HÀ HƯƠNG TỬ & TRẦN TƯỜNG LY (nhật báo TƯƠNG LAI - 1964 - 1965)

* *"Sau năm bận "Nếu" chen lẫn nụ cười và tiếng khóc, kết thành một câu cuối còn đọng lại mới mấy chữ "rẻ, dẫu", nghe mà ao ước lạ, góc cạnh cau trầu điểm thành hiện thực. Sáu phiên khúc nhỏ của Diễm nghe sống, và vì thế, nó đẹp".* [nhận định bài thơ NẾU - in báo Tương Lai - 1964]

KIÊN GIANG - KHÁNH LINH - NGƯỜI ÁO XANH - PHƯƠNG TRIỀU - PHẠM CAO CƯỜNG - KIỀU DIỄM HỒNG... cũng có nhận định thơ KDP nhưng tài liệu bị thất lạc không trích được những lời nhận định.

=====

TRÍCH THƠ VĂN KIỀU DIỄM PHƯỢNG (DIỄM PHƯỢNG)

1. **LỤC BÁT** **DIỄM PHƯỢNG**

NHỮNG ĐOẢN KHÚC BUỒN TRONG CA DAO

MỘT

*"Tóc mai sợi vẫn sợi dài
Lấy nhau không đặng thương hoài ngàn năm"*
Mượt mà biển hẹn xa xăm
Chuốt trau cũng chỉ lời ngậm đó thôi
Tình yêu nếu phải vẽ vời
Trắng cao núi biếc lá lời chút tình
Bọt bèo phận số linh đình
Lấy nhau không đặng chỉ mình thở than
Đò xưa bến cũ ngõ ngang
Xa nhau ngàn dặm còn mang nỗi sầu!

HAI

*"Hai tay bưng đĩa muối gừng
Gừng cay muối mặn xin đừng phụ nhau"*
Ngọt ngào câu hát ca dao
Mà nghe cay đắng xót đau chút gì?
Thương yêu trói buộc làm chi?
Đọa đày một kiếp tình si ngõ ngang
Nếu mai thiếp lỡ phụ chàng
Gừng cay muối mặn xin đừng trách nhau
Cuộc đời lắm nỗi bể dâu
Tình yêu lắm nỗi cơ cầu... ai hay!?

BA

*"Gió đưa cây cải về trời
Rau răm ở lại chịu lời đắng cay"*
Rủi dun phận số một mai
Mình không duyên nợ rẽ hai lối về
Đầu sao cũng trót lời thề
Mía mai câu trách tiếng chê lắm điều
Âm thầm ngậm đắng buồn hiu
Tình không chung lối như điều đứt dây
Xa xăm một cõi trời mây

Bâng khuâng nỗi nhớ phương này vấn vương.

BỐN

*"Trăng lên khỏi núi, khuất bụi chuối con trăng mờ
Đôi đũa ta không duyên không nợ, đừng chờ uống công"*

Buồn thay phận bạc má hồng
Tình yêu không trọn còn mong nỗi gì?
Thoảng qua một kiếp xuân thì
Không duyên chẳng nợ mắc chi phải chờ
Trăng lên khỏi núi trăng mờ
Chàng xuôi bến khác, thiếp ngơ ngẩn buồn
Dẫu sao đã một lần thương
Thiếp – chàng cũng chỉ tơ vương kiếp này.

NĂM

*"Gió đưa trăng, trăng đưa gió
Trăng lặn rồi gió biết đưa ai?"*

Vào ra thờ vấn than dài
Ngổn ngang tâm sự cau mày héo hon
Trăng lên chéch bóng trăng tròn
Người xa khuất nẻo biết còn nhớ không?
Hiu hiu ngọn gió se lòng
Dẫu không quên được, chẳng mong chút gì
Bẽ bàng ngậm mối tình si
Trái ngang phận số mắc chi không buồn?!

SÁU

*"Trời mưa bong bóng phập phồng
Mẹ đi lấy chồng con ở với ai?"*

Não nùng câu hỏi đắng cay
Rung rung giọt lệ ngần dài thương thân
Hắt hiu trăng xế hoa tàn
Phù du một kiếp dung nhan héo mòn
Xót xa đâu chỉ mình con
Bâng khuâng ray rứt tính toán đủ điều
Trần tình lời mẹ bấy nhiêu
Phập phồng bong bóng mưa chiều buồn tênh!

BẢY

*"Gió đẩy gió đưa
Lược thưa uốn éo
Đưa em về
Anh dạy khéo dạy khôn"*

Thật là câu hát véo von
Chuốt trau lời lẽ tình son nặng lòng
Dẫu rằng một chuyến sang sông
Bến trong hay đục má hồng khéo xui
Hững hờ duyên số ngậm ngùi
Bẽ bàng cũng chỉ cho vui cuộc đời
Ngọt ngào một chút này thôi

Mía mai cay đắng buồn ơi... là buồn!

TÁM

*"Gió đưa gió đẩy bông trang
Bông búp về nàng, bông nở về anh"*

Lỡ mai duyên nợ không thành
Đầy đưa số kiếp cho mình lẻ đôi
Mây chiều cánh nhận lưng trời
Bâng khuâng chạnh nhớ gọi mời dẫu xưa
Bông trang gió đẩy gió đưa
Bẽ bàng ngang trái buồn chưa cuộc đời
Dẫu sao cũng một lần thôi
Nói chi cũng chỉ đầu môi ngọt ngào!

CHÍN

*"Vi dầu cầu ván đóng đinh
Cầu tre lắt lẻo gập ghình khó đi"*

Long lanh giọt lệ rèm mi
Thương sao độ tuổi nhu mì đáng quen
Nhịp cầu lắt lẻo bon chen
Đừng cho lỡ bước - buồn len vào hồn
Đọt dừa chéch bóng hoàng hôn
Đong đưa cầu ván dỗi hờn mắt em
Lặng trong giây phút êm đềm
Bâng khuâng chợt thấy ngọt mềm trên môi.

MƯỜI

*"Má ơi con vịt chết chìm
Thò tay vớt nó con cá lìm kìm cắn tay con"*

Lặng thầm câu hát ví von
Ngậm ngùi nỗi nhớ tình non nước nhà
Dặm ngàn một cõi trời xa
Quê người lỡ bước - biết nhà má đâu?
Sông sâu khó bắc nhịp cầu
Phiêu bồng một kiếp - biển dâu cuộc đời
Má ơi con vịt chết rồi
Từ nay xin má ngậm ngùi lãng quên.

MƯỜI MỘT

*"Má ơi đừng gả con xa
Chim kêu vượn hú biết nhà má đâu?"*

Mênh mông một cõi trời sâu
Đa đoan số kiếp làm dâu nhà người
Thương cha nhớ mẹ ngậm ngùi
Xót xa cay đắng gương vui bên chông
Chiều chiều ra đứng ngóng trông
Thương thân tủi phận khiến lòng héo hon
Chim kêu vượn hú ní non
Bâng khuâng nhớ má ruột con chín chiều.

MƯỜI HAI

*"Một mai thiệp có xa chàng
Đôi bông thiệp trả đôi kiếng thiệp xin"*

Xót xa trách phận riêng mình
Ai xui nên khiến cho tình vỡ đôi
Mía may cay đắng đầu môi
Mong chàng hiểu được những lời thiệp phân
Gặp nhau là bởi duyên phận
Mất nhau cũng bởi lời gần lời xa
Mong manh trong kiếp ta bà
Có duyên chẳng nợ đời ta đừng buồn.

Tháng 6/1997

TÌNH KHÚC CÔ PHỤ

*"Con cò lặn lội bờ sông
Gánh gạo nuôi chồng tiếng khóc nỉ non"*

Đạo từ nhật phần phai son
Gót chân trần trụi dẫm mòn lối xưa
Bây giờ nắng sớm chiều mưa
Chẳng còn ai đón người đưa ngọt ngào
Dãi dầu phận số lao đao
Quê hương từ đã nhuộm màu thê lương
Dấu yêu chia cắt đôi đường
Ba đào sóng dậy uyên ương lẻ bầy
Chàng mang thân kiếp đọa đày
Thiếp về cô phụ tháng ngày héo hon
Làm thân cò trống nuôi con
Bờ sông lặn lội nỉ non một mình.

Houston, TX 12-12-1997

TÌNH KHÚC BUỒN

1. NỖ LÒNG HUYỀN TRẦN

Oằn vai nặng gánh sơn hà
Đầm đìa giọt lệ nổi nhà tình riêng
Thâm cung lạnh lẽo muện phiền
Trời xanh cay nghiệt se duyên lộn đường.
Xót xa phận số công nương
Tình nhà nợ nước đoạn trường gian truân
An nguy bá tánh thân dân
Ngậm ngùi nhận lệnh dấn thân lưu đày.
Nỗi đau đâu chỉ riêng ai
Tang thương dâu bể - đắng cay phận mình
Thuyền hoa rẽ sóng linh đình
Lặng buồn chia biệt khối tình Khắc Chung.

2. HÒN VỌNG PHU

Ôm con xoa tóc chờ chồng
Đong đầy ngân lệ, hoài công đợi chờ
Chàng đi một cõi xa mờ
Bóng chim tăm cá - ngân ngơ cuộc tình
Trách đời cay nghiệt riêng mình
Xui chi nên khiến dấu in tóc nàng?
Ngày xưa thơ ấu - ngỡ ngang
Ngậm ngùi cay đắng – bóng chàng biệt tăm
Khổ đau lặng lẽ âm thầm
Ôm con đứng sững, thảng năm đợi chờ
Vọng phu hòn đá tro tro
Thiên tình đắm lệ - lòng ngơ ngân buồn!

3. THIẾU PHỤ NAM XƯƠNG

Oan tình biết tỏ cùng ai?
Lời con thơ dại, tạo ngay dấu ngờ
Bóng đen in vách đèn mờ
Đắng cay giọt lệ, thần thờ tư lương
Xót xa phận bạc má hường
Nói sao chàng hiểu? Đoạn trường oan khiên
Thì thôi phận số ưu phiền
Xin dành một kiếp nổi riêng cho mình
Dòng sông, bóng nước lung linh
Đi vào cõi chết nhẹ tình như chơi
Nam Xương thiếu phụ đời đời
Chuyện xưa tích cũ - buồn rơi não lòng.

Tháng 12-1997

DIỄM PHƯỢNG

(Houston, Texas USA)

3. THƠ NĂM CHỮ

ĐIỆU BUỒN "63"

Xoè tay đếm tuổi đời
Ngước mắt buồn xa xôi
Vành môi nhiều ước vọng
Cắn nát điệu buồn rơi.

Nửa đêm trở giấc mơ
Đưa hồn vào câu thơ
Dệt bao lời ân ái
Gói trọn kiếp mong chờ.

Vòng tay ôm điệu buồn

Níu kéo sầu muôn phương
Trái lên vẫn thơ dại
Khóc cạn lệ yêu đương.

Quay đi giấu nụ cười
Nụ cười buồn xa xôi
Chợt vành môi mím chặt
Gục đầu gọi: "anh ơi!"

NÉT BUỒN 16

Một tuần lễ qua rồi
Tâm hồn vẫn thế thôi
Nỗi buồn mười sáu tuổi
Dày đặc trên đôi môi.

Gót chân chiều chủ nhật
Khua động trái mắt đường
Đôi bờ mi khép kín
Hai giọt lệ trào vương.

Nét buồn mười sáu tuổi
Nghien nát một mảnh tim
Nó bắt đầu rỉ máu
Nét buồn vẫn chạy tim.

NẾU...

Nếu em là trăng sao
Ngự trị giữa trời cao
Anh sẽ là mây gió
Quán quít trọn đời nhau.

Nếu em là mùa xuân
Anh sẽ là thi nhân
Còn em à thần tượng
Của tình yêu anh dâng.

Nếu em là vườn hoa
Thoảng mùi hương bay xa
Anh sẽ là ong bướm
Yêu say đắm hương hoa.

Nếu em là con sông
Tháng năm trôi xuôi dòng
Anh là con thuyền nhỏ
Lơ lửng giữa lòng sông.

Nếu em là nghĩa trang
Anh sẽ là mồ hoang
Thời gian trôi lặng lẽ
Cuộc sống quá phũ phàng.

Nếu em là cô dâu
Với sắc áo muôn màu
Anh nguyện làm chàng rể
Đẹp duyên đời bên nhau.

(Tây đô, 4-11-1964)

MÙA XUÂN ĐÃ CHẾT

Cúi đầu đếm lệ buồn
Với chuỗi ngày đau thương
Bây giờ là chứng tích
Của những lần yêu đương.

Mùa Xuân lại trở về
Nghe náo nùng lê thê
Nhớ ngày xa xưa ấy
Đã mấy lần đắm mê.

Rồi một đêm giao thừa
Trời không sao lại mưa
Chẳng mưa trên đường phố
Mưa trong lòng buồn chưa!

Vì... anh đã đi rồi
Tình yêu không đổi ngôi
Nhưng người con trai đó
Đã muôn đời xa tôi.

Vì... anh là chiến binh
Sống chẳng phải riêng mình
Còn Quê Hương - Tổ Quốc
Nên anh đã hy sinh!

Những mùa Xuân năm nào
Hai đứa ngồi bên nhau
Cầu ngày mai đôi lứa
Đời đẹp như trăng sao.

Nhưng! Anh ơi ... còn đâu
Khi tất cả ưu sầu
Nhuộm rùng thương tang tóc

Mùa Xuân chết từ lâu.

Tây đô, Xuân 1964-1965

Bìa 1 & 4 Tập thơ in chung với HUYỀN VÂN THANH
VÙNG XANH KỶ NIỆM (Về Nguồn ấn hành 1972)

3. TRUYỆN NGẮN

GIỮ LẠI CHO ĐỜI MỘT CHÚT HƯƠNG

Đoan Khương đưa mắt nhìn vợ, hơn hai tiếng đồng hồ để chờ đợi Như Mẫn làm xong khuôn mặt quả thật sức chịu đựng của anh cũng còn rất khá. Có lẽ đã từ lâu rồi Đoan Khương tập cho mình cái thói quen ngồi đọc báo chờ vợ sửa soạn mỗi lần hai người có việc phải ra ngoài. Đôi lúc anh cũng đứng lên đi qua đi lại lộ vẻ khó chịu vì ngồi lâu nên đôi chân bị tê cứng, nhưng hầu như Như Mẫn không quan tâm, nàng vẫn chậm chạp những động tác làm đẹp một cách hết sức vô tư, vô tư đến độ Đoan Khương phải bỏ ra xe ngồi để tránh thốt lên câu gắt gỏng mà Như Mẫn cũng không hay biết.

Như Mẫn ra đời dưới một ngôi sao tốt, vừa đẹp lại vừa có học, sống trong gia đình dư tiền thừa của nên phong cách của nàng rất quý phái, sang trọng. Mười năm về trước Đoan Khương cưới được Như Mẫn là một điều ít ai nghĩ tới, từ bạn bè đến thân tộc của

anh. Ngày đăng quang tại giáo đường trong xóm đạo, chú rể diu cô dâu đi dưới làn mưa hoa đã khiến bao lời thì thầm to nhỏ dẫu sao cũng lọt được vào tai anh. Vàng hào quang hạnh phúc trong lúc đó đã thoáng loé lên một chút mặc cảm buồn bã đến với Đoan Khương. Nhưng về sau anh đã tự lừa dối chính mình: *"Có lẽ Như Mẫn tìm thấy ở Đoan Khương một cái gì hơn những người đàn ông khác? Lý lẽ đơn giản đó thôi, đàn bà thật khó ai hiểu được họ?"*.

Có lần vợ chồng gần gũi đầm ấm với nhau, Đoan Khương cũng đặt vấn đề ra hỏi khế Như Mẫn :

- Anh chỉ là một người đàn ông rất bình thường tại sao lại có sức thu hút đối với em như vậy ?

Như Mẫn dí ngón tay vào trán chồng, cười điệu cợt:

- Có lẽ em thích cái rất bình thường đó.

Đoan Khương thoáng chút tự ái :

- Em không nghĩ là quá thiết thòi cho mình hay sao?

Như Mẫn xoa tóc chồng như vuốt ve dỗ về một em bé :

- Đừng nghĩ vớ vẩn, đối với em cảm thấy hạnh phúc là được rồi.

Quả thật mười năm qua Đoan Khương sống một cách bình thản trong niềm hạnh phúc đó, bằng chứng lần lượt hai đứa con ra đời tạo cho mái ấm gia đình bao tiếng cười trẻ thơ rộn rã. Công việc làm của anh cũng bình thường bởi vì Đoan Khương chỉ là một công nhân, ngoài những tờ checks lãnh về đưa cho vợ, anh không thể làm gì hơn được. Riêng Như Mẫn thì luôn bận rộn với những khách hàng ký hợp đồng làm ăn với nàng, business địa ốc rất có uy tín trong thương trường giúp Như Mẫn trở thành một nhân vật tiếng tăm không ít. Đoan Khương sẽ không có điều gì phải suy nghĩ nếu không có dịp đi chung với vợ tham dự những buổi tiệc liên hoan thành công lớn trong công việc của Như Mẫn và bạn bè. Mỗi lần xuất hiện cạnh nàng giữa khung cảnh tung bừng, chúc tụng và không ít lời tặng bốc nhau trong môi trường như vậy, Đoan Khương thật sự mới thấy mình chỉ là một chiếc bóng. Đúng như vậy, anh chỉ là một chiếc bóng bên cạnh một nhân vật quá lộng lẫy, chẳng những Như Mẫn đã lộng lẫy về nhan sắc mà còn là hình tượng sáng giá giữa những người hợp tác làm ăn với nàng. Có lẽ đôi lần Đoan Khương cũng đã bắt gặp những ánh mắt điệu cợt, thương hại của họ ném về phía anh. Từ đó những mặc cảm tự ti luôn đè nặng tâm trí Đoan Khương khiến sau này anh luôn từ chối phải tham gia các buổi tiệc liên hoan của vợ. Dĩ nhiên Như Mẫn không bằng lòng, nàng vịn vào nhiều lý do để buộc chồng không thể rút lui. Lúc đầu Đoan Khương cũng nghĩ có lẽ Như Mẫn rất quý anh, muốn có chồng hiện diện bên mình giống như một điều chứng tỏ cái hạnh phúc thật bình thường của những người đàn bà thế thòi. Nhưng vô cùng mỉa mai cho anh nếu trong một vài lần đó tình cờ không nghe lọt được những lời lẽ thì thầm của bạn bè Như Mẫn thì chắc Đoan Khương vẫn còn giữ mãi cho mình điều mơ mộng như vậy.

Một bà sang trọng mình mẩy tay chân dính thật nhiều hạt kim cương trề môi nói với người phụ nữ có dáng dấp nhỏ nhắn, ăn mặc tương đối giản dị nhưng không kém phần lịch lãm quý phái :

- Như Mẫn than với tôi hoài, nó nói thằng chồng của nó dở lắm, chỉ biết đi làm hết giờ rồi về nhà chứ ông việc thương mại mù tịt !

- Ừ, con bé đó giỏi thật, đã vậy còn đẹp và tháo vát nữa, kể ra ông ta cũng có phúc.

- Chứ còn gì nữa, đúng là "chuột sa hũ nếp" !

Rồi một lần khác, hai nhân vật này lại là cánh đàn ông, họ có những lời lẽ "miệt thị" hơn :

- Bà Mẫn sao có thể lấy thằng cha này vừa dở lại vừa ngu, hẳn luôn theo sau đít con vợ như thằng bỏ già ấy.

- Thì vợ đẹp quá hẳn phải theo sát cánh chứ, không khéo bị "lão" nào "cưỡm" mất thì khổ.

Những giọng cười hô hố đậm theo câu cuối cùng mới thật đau cho Đoàn Khương :

- Đi bên cạnh vợ hẳn chẳng là cái thá gì hết !

Bắt đầu từ đó anh mới thật sự thấy mình trở nên tỉnh táo hơn và những điều suy nghĩ về Như Mẫn đã cho Đoàn Khương một cái nhìn thực tế mà suốt thời gian qua anh sống để chịu đựng chẳng khác gì một kẻ mộng du.

Như Mẫn giống như một viên kim cương loé sáng được đặt cạnh viên đá xấu xí vô duyên nên lúc nào vầng hào quang của nàng cũng dễ trở thành rực rỡ. Đoàn Khương rất đau khổ khi thật sự hiểu rằng Như Mẫn là người ban bố hạnh phúc và quyền lực mà kẻ thừa hưởng không ai khác hơn chính là anh. Tất cả đã an bài, mười năm qua thói quen của Như Mẫn đã trở thành nề nếp trong một lễ lối gia phong cổ hũ. Đoàn Khương ngậm ngùi cay đắng coi như không thể thay đổi tình thế địa vị một người chồng chẳng những chính trong gia đình mà cả trong cái đầu của Như Mẫn. Niềm tâm sự canh cánh biết tỏ bày cùng ai? Vào hăng anh cặm cụi làm việc, ít cười ít nói, có đôi lúc khuôn mặt đăm chiêu nghĩ ngợi của Đoàn Khương cũng gieo sự chú ý cho những người đồng nghiệp, nhưng họ chỉ hỏi thăm cho qua loa rồi thôi. Sống ở xứ sở chạy đua với thời gian này có được mấy ai rảnh rỗi mà chịu khó chia sẻ vui buồn của nhau đâu. Duy có Thiên Dung, người phụ nữ lớn tuổi nhất trong số những nhân viên làm chung với Đoàn Khương là quan tâm đến anh. Một vài lần chị giúp Đoàn Khương đem thức ăn đi hâm lại để ăn trưa; cũng đôi khi gọt sẵn trái cam, hoặc trái táo đem cho anh dùng tráng miệng. Rồi từ chỗ dè dặt họ đã đi đến thân tình hơn, lẽ dĩ nhiên Thiên Dung là người khéo gợi chuyện và Đoàn Khương mặc tình trút tất cả những suy nghĩ, những điều ray rứt của chính anh cho chị biết. Là một người phụ nữ từng trải, cuộc đời goá bụa rất sớm nên Thiên Dung đã tập cho mình một thói quen chịu đựng, để đương đầu với mọi tình huống và một bản tính dịu dàng mềm mỏng trong cư xử với nhiều người xung quanh giúp cho chị giữ được tình cảm của họ hơn. Chồng mất lúc thằng con trai út của Thiên Dung mới lên 7 tuổi, bây giờ thằng bé đã trưởng thành đang chuẩn bị để vào đại học. Cô con gái lớn lập gia đình và đã ra sống riêng nên nhà chỉ còn hai mẹ con, đôi lúc chị cảm thấy rất hiu quạnh. Thời gian sau này khi tình cảm giữa Thiên Dung và Đoàn Khương đã trở thành bè bạn khăng khít thì anh vẫn thường đến chơi luôn. Cuối tuần chị hay trở tài làm bếp, nấu một vài món ăn quen thuộc lúc còn ở Việt Nam cho anh thưởng thức, lâu dần trở thành thói quen họ không thể không đến với nhau vào những ngày nghỉ của hăng. Thiên Dung mặc dù đã lớn tuổi, nhưng có lẽ chị biết cách phục sức và trang điểm hợp với mẫu người của chính mình nên trông vẫn còn có nét lăm. Có một điều Đoàn Khương rất thích ở Thiên Dung vì chị biết gợi chuyện, hầu như anh đến với người đàn bà này là để tìm cho mình một chỗ dựa tinh thần nhiều hơn. Lúc đầu hai người cư xử với nhau còn giữ phép lịch sự xã giao thì

Thiên Dung gọi Đoàn Khương bằng "chú" xưng "chị". Khi sự lui tới đã trở nên thân tình, Thiên Dung đổi cách gọi tên của anh:

- Khương ơi, đưa dùm chị cái này...

- Xe chị Dung bữa nay có "vấn đề" rồi, một chút rảnh Khương coi sửa giúp chị nghe?

Lúc hai người gặp nhau ở hăng, Thiên Dung đã thân mật báo cho Đoàn Khương sự cố của chiếc xe và anh cũng "OK" hết sức tự nhiên.

Một lần sự việc xảy ra rất bình thường, nhưng vô tình đó lại là cái mốc khiến cho họ phải suy nghĩ với một chút tình cảm nhẹ nhàng thoáng qua. Buổi chiều tan sở làm, Đoàn Khương phải đi nhờ xe Thiên Dung về nhà vì hôm đó xe anh bị hư bỏ sửa ở shop. Trên đường đi, tự dưng ngẫu hứng Đoàn Khương đưa Thiên Dung vào nhà hàng thay vì chạy thẳng về nhà. Chị ngạc nhiên hỏi thì anh cười :

- Có giang xe thì phải trả "nợ" cho chị chứ !

Thiên Dung lắc đầu định từ chối thì Đoàn Khương nắm tay chị kéo xuống xe, hai người bước vào chọn bàn ngồi và gọi thức ăn. Trong khi chờ đợi nhà hàng nấu nướng, Thiên Dung đưa mắt nhìn một vài thực khách xung quanh, chị hơi ngạc nhiên thấy bàn nào cũng có một bình hoa tươi, và họ cũng đi từng đôi. Đoàn Khương kêu một chai bia, anh rót ra ly đưa lên môi hớp từng ngụm một cách nhẹ nhàng từ tốn, dường như có điều gì lý thú đang thưởng thức. Thiên Dung múc từng muỗng nước trái cây, chị cũng nếm hương vị chua ngọt trong ly của mình... và tự nhiên hai người lảng tránh ánh mắt không nhìn nhau.

Nhân viên nhà hàng mang thức ăn ra, Đoàn Khương chủ động gấp một vài thứ bỏ vào chén cho Thiên Dung, anh mời chị một cách thân mật :

- Đói bụng rồi, ăn đi...

Khi ra khỏi nhà hàng bước lên xe, Thiên Dung trở nên ít nói hẳn, chị có cảm giác dường như bữa ăn không được bình thường. Quả thật Thiên Dung không hiểu nổi cho đến khi chia tay với Đoàn Khương tại chỗ anh bỏ xe sửa, chạy qua một vài bloc đường chị mới chợt nhớ :

- À, Valentine's day !

Bình hoa tươi trên mỗi bàn và từng đôi ngồi bên nhau trong một bữa ăn chúc mừng ngày lễ tình nhân cho chính họ. Thảo nào, Thiên Dung đã linh cảm có một cái gì lạ lạ trong bầu không khí của nhà hàng. Từ lâu rồi chị không còn nghĩ đến ngày này nữa, sao tự dưng Đoàn Khương làm sống lại trong lòng Thiên Dung một cảm giác mơ hồ khó tả ?!

"Đói bụng rồi, ăn đi", câu nói trống của anh cũng khác thường ngày... Lẽ nào trong quan hệ hai người đã bắt đầu có sự thay đổi ? Nghĩ về Đoàn Khương với một chút băng khuâng, Thiên Dung lặng lẽ thờ dài.

@ @ @

Như Mẫn bước vào phòng khách thì đã có sự hiện diện của người phụ nữ chủ nhà từ lúc nào. Chị ngồi nghiêm trang như đang sẵn sàng chờ đón nàng. Hai người vừa gặp nhau người phụ nữ chủ động đứng lên đưa tay chỉ chiếc ghế đối diện và mỉm cười thân thiện :

- Vừa gát phone xong là mình cũng chuẩn bị để tiếp Như Mẫn đây. Sao kiếm nhà có để không ?

Thoáng một chút sững sốt về thái độ hoà nhã, có phần gần gũi thân mật của người phụ nữ luống tuổi này, Như Mẫn chợt khựng lại điều suy nghĩ mà nàng định sẽ nói như mục đích đến đây, đầu sao cũng khá bất thiệp trong việc xã giao, Như Mẫn kịp giữ lại thái độ mình, tươi cười đáp :

- Không khó lắm đâu, kiếm nhà là nghề của tôi mà.

Người phụ nữ "à" lên một tiếng rồi cũng bật cười :

- Chết, mình quên mất điều đó chứ, sau khi chỉ đường cho Như Mẫn xong, gát phone mình lại cứ lo...

Vừa ngồi xuống ghé là Như Mẫn đã "quét" nhanh một thoáng nhìn tổng quát căn phòng khách, sự bày biện đơn sơ, gọn gàng nhưng không kém phần đẹp đẽ, ấm cúng. Cách trang trí, ngăn nắp trong nhà chứng tỏ chủ nhân cũng là một người đàn bà khéo léo và có trình độ mỹ quan rất khá. Trên đường đi đến đây, Như Mẫn đã có những ý nghĩ lệch lạc về Thiên Dung, nàng không ngờ điều đánh giá của mình thật sai lầm sau cuộc nói chuyện với Đoan Khương. Quả thật khi chồng đưa ra đề nghị "ly dị", Như Mẫn đã vô cùng sững sốt, nàng lặng người rất lâu mới nghẹn ngào hỏi lại :

- Tại sao phải "ly dị" ?

Đoan Khương đưa tay lên bóp trán, nhưng giọng nói cương quyết :

- Anh muốn "ly dị" bởi vì anh không thích đóng vai một người chồng phản bội.

Như Mẫn cắn môi muốn khóc :

- Em... biết anh đang có một người đàn bà khác, họ đến với anh vì tình yêu hay vì cái gì... em không cần biết, em chỉ muốn giữ lại cho hai đứa con em một người cha.

Đoan Khương cười đau khổ :

- Người cha như anh có đáng gì để giữ hã em ? Đối với con cũng như đối với em, anh không còn xứng đáng... vì lẽ đó cho nên anh cần phải "ly dị".

Như Mẫn quất mắt :

- Để chính thức cưới "bà ta" à ?

Đoan Khương lắc đầu buồn bã :

- Không, vĩnh viễn không bao giờ có chuyện đó !

- Vậy anh cần "ly dị" để làm gì ? Giữ lại được cho con một người cha... em mặc anh muốn "quen" ai.

Rồi như ám ức một điều gì, Như Mẫn cay đắng :

- Có lẽ người đàn bà lớn tuổi đó có sức "quyến rũ" ghê lắm mới khiến cho anh về nhà "đòi" ly dị vợ ?

Đoan Khương lạnh lùng :

- Em đừng "xúc phạm" đến người ta. Anh đặt vấn đề "ly dị" chỉ vì anh không muốn kéo dài sự giả dối với em thôi, anh cần "sống" thật với chính anh.

Như Mẫn trân trân nhìn chồng. Quả thật nàng không hiểu nổi Đoan Khương, đang sống đầm ấm hạnh phúc với vợ đẹp, con ngoan lại đem lòng chia xẻ tình cảm với một người đàn bà khác mà trớ trêu người đàn bà này hình như lớn hơn chàng rất nhiều ? Mặc

dù chưa lần nào mục kích được chuyện chồng ngoại tình, nhưng Như Mẫn có nghe phong phanh chàng thường tới lui với người phụ nữ làm chung hãng, đôi lần họ có đi ăn với nhau và bạn bè nàng chạm mặt. Lúc đầu nghe chuyện đó Như Mẫn có hơi ngạc nhiên, nhưng nhiều người kể lại làm cho nàng tin thật, đem “vấn đề” ra hỏi chồng thì chàng không chối bỏ nguồn dư luận mà trái lại còn xác nhận một cách rất bình tĩnh làm cho Như Mẫn chới với. Rồi không đề cho nàng "mè nheo", "chì chiết" như phân đông những người vợ biết chồng có tình nhân, Đoan Khương đưa ra quyết định “ly dị” với Như Mẫn. Trong thâm tâm nàng quả thật không muốn xảy ra chuyện lớn lao như vậy, Như Mẫn vẫn tự tin ở sắc đẹp và địa vị vững vàng của nàng trong gia đình cũng như trong lòng của Đoan Khương. Theo cách nghĩ của một người đàn bà biết mình có một "giá trị" tuyệt đối Như Mẫn không “ghen” với người tình nhân của chồng, bởi nàng rất hiểu "đối phương" không cân sức với mình. Tuy chưa bao giờ gặp mặt, nhưng qua những người quen kể lại và diễn tả thì người phụ nữ đó đã lớn tuổi, nhan sắc chỉ trung bình. Hai điểm chính mà còn "thua" nàng thì tội gì Như Mẫn lại lo mất chồng ? Chẳng qua Đoan Khương giống như một ông nhà giàu ăn toàn cao lương mỹ vị nên đâm ra ngán ngẩm, muốn tìm chút hương vị mộc mạc đồng quê "canh rau cải", "cá kho quẹt" thay đổi vậy thôi. Điều suy nghĩ của Như Mẫn đã bị Đoan Khương đánh bật đi với quyết định yêu cầu nàng ký tên ly dị.

Đã đến nước Như Mẫn không còn dám coi thường người đàn bà đó nữa, nàng vừa đau khổ vừa cảm thấy một sự “mất mát” trong cuộc đời mà lần đầu tiên Đoan Khương là người tạo ra. Trên thương trường Như Mẫn rất xông xáo mạnh dạn và biết cách xoay trở, nhưng nàng thật sự bẽ tắc trong chuyện tình cảm gia đình. Đôi lúc tâm sự nằn nẽ chẳng biết thổ lộ với ai, Như Mẫn đâm ra buồn bã, ngơ ngẩn vào ra thở vắn than dài chỉ có một mình. Buổi chiều tình cờ nghe chương trình "bạn gái tâm tình" trên đài phát thanh chương trình Việt Nam, nhiều câu chuyện nêu ra đề nhờ người phụ trách tiết mục đó giúp ý kiến giải quyết vấn đề sao cho hợp lý và không còn nan giải nữa. Tự nhiên Như Mẫn nảy ra quyết định viết một lá thư kể lể dong dài mọi việc về chồng và người đàn bà đó để xin họ góp ý giúp nàng làm thế nào không bị mất Đoan Khương. Chưa bao giờ Như Mẫn cảm thấy sự hiện diện của chàng quả thật rất cần thiết cho chính nàng và hai con như lúc này. Thời gian qua có lẽ niềm kiêu hãnh về những gì nàng có được đã làm mất đi cái “thật” trong tình cảm của Đoan Khương ở trái tim của người vợ. Đến khi phát giác ra mình rẽ mất nốt luôn một con người bằng xương bằng thịt kia thì Như Mẫn mới hoảng hốt, cuống cuống bầu víu vào bất cứ nguồn hy vọng nào có được. Thực hiện theo lời chỉ dẫn của người phụ trách tiết mục “bạn gái tâm tình” trên đài Việt Nam. Như Mẫn "mò" ra số phone của người đàn bà đó để liên lạc xin được gặp mặt. Trong thâm tâm nàng không một chút tin tưởng vào cuộc thương lượng như thế, khi đã muốn san sẻ tình yêu của người khác thì "họ" đâu có dễ dàng chịu nhượng bộ. Ý nghĩ đó vẫn đeo đuổi theo Như Mẫn suốt trên khoảng đường tìm đến nhà người tình nhân của chồng, mãi khi mặt đối mặt nàng mới thật sự có đôi chút hụt hẫng trong suy nghĩ về con người bằng xương bằng thịt này. Thiên Dung, người phụ nữ mà Đoan Khương tỏ ra rất quý trọng, rất thân thiết đến đánh đổi cả hạnh phúc hơn mười năm qua của chính chàng, Như Mẫn nhìn thấy từ khuôn mặt lần đáng đáp đó có vẻ hiền lành, giản dị... phảng phất một nét buồn khép kín.

Tự nhiên hai người đàn bà lảng tránh ánh mắt không dám nhìn thẳng vào nhau, có một điều gì buồn bã khiến đôi bên chẳng ai dám mở lời. Hồi lâu như đã cương quyết tự mình buộc phải đương đầu Thiên Dung nhẹ nhàng hỏi :

- Như Mẫn cần điều gì ở tôi ?

Không thể dẫn được, Như Mẫn nói như muốn khóc:

- Chị ạ... anh Đoan Khương đòi ly dị !

Thiên Dung lặng người :

- Tại sao đến phải như vậy ? Tôi quả thật không hiểu ?

Như Mẫn lắc đầu thiếu não :

- Em cũng không hiểu... Hỏi thì anh nói không muốn là một người đàn ông phản bội. Em mặc cho anh ấy muốn làm gì nhưng xin đừng ly dị. Sống trong cái xứ sở tự do văn minh này quả thật một mái ấm gia đình rất cần thiết cho các con, chị ạ !

Thiên Dung lộ vẻ xúc động khi nghe Như Mẫn gọi mình một cách thân mật và lời lẽ thành thật của nàng khiến cho chị rất áy náy :

Im lặng một chút, Thiên Dung dịu dàng :

- Có phải Như Mẫn định nhờ tôi khuyên Đoan Khương điều gì không ?

Như Mẫn nhìn chị với sự biết ơn và cảm phục, thay vì gặt đầu, nàng lại thở dài :

- Em trên đường đến đây là ý định như vậy, nhưng bây giờ thôi không cần thiết nữa.

Thiên Dung ngạc nhiên :

- Tại sao không cần thiết nữa ?

Niềm kiêu hãnh của người đàn bà gặt hái nhiều thành đạt trong thương trường trở về với Như Mẫn khiến cho nàng tự trọng từ chối sự giúp đỡ của người khác. Hơn nữa Như Mẫn linh cảm tình yêu trong lòng Đoan Khương đã "mất" rồi, vậy nàng cần gì giữ lại cái thể xác không hồn đó? Đường như đã đọc được những điều suy nghĩ của Như Mẫn, Thiên Dung chậm rãi nói :

- Cho tôi gọi Như Mẫn là em để tôi có thể khuyên một lời này: *Giá trị hạnh phúc của người đàn bà là phải hiểu được chồng. Em đừng tự ái mà dẹp bỏ con đường dẫn thân để "đòi" lại cái hạnh phúc đó cho mình, nếu một mai "mất" đi rồi có muốn tìm lại cũng khó lắm.*

- Lấy về làm gì khi anh ấy đâu còn yêu em.

Thiên Dung chột mím cười :

- Đoan Khương vẫn yêu vợ con lắm, có lẽ thời gian qua chính sự lơ là của em đã đẩy Khương xa em đó thôi.

Như Mẫn nhìn chị ngập ngừng :

- Còn đối với chị... anh Khương có...

Thiên Dung lắc đầu :

- Với chúng tôi chỉ có tình bạn bè, được một điều Đoan Khương rất quý mến tôi... bởi vì... nói ra Như Mẫn đừng buồn, bởi vì Khương đã tìm thấy ở nơi tôi một chỗ nương tựa tinh thần và là nơi bóng mát tạm thời cho tình cảm của Khương dùng chân, vậy thôi.

Như Mẫn đột ngột bước đến nắm lấy bàn tay của Thiên Dung siết nhẹ :

- Em cảm ơn chị, xin phép chị em về...

Thiên Dung gặt đầu rồi không chờ cho Như Mẫn nói thêm gì, chị quay lưng bước vội vã như để tiễn khách, nhưng thật ra Thiên Dung đang đưa tay lau nhanh giọt nước mắt của chính mình.

Houston 24 tháng 4 năm 1997

DIỄM PHƯỢNG

(Trong tập GIỮ LẠI CHO ĐỜI MỘT CHỨT HƯƠNG

NXB ĐẠI HỌC ĐÔNG NAM Hoa Kỳ ấn hành lần I năm 1998. Tác giả giữ bản quyền)

NẮNG NHẬT HOÀNG HỒN

Thời tiết mấy ngày nay bỗng thay đổi bất thường, buổi sáng không khí ẩm ướt và lạnh lẽo, đến xế trưa một chút thì tự nhiên có nắng ấm, bầu trời trở nên trong trẻo xanh rợn với những cơn gió mát dịu lạ lùng. Đứng bên trong cửa sổ nhìn ra vườn, Khiêm nghe được tiếng chim kêu lanh lút, chúng chia nhau từng nhóm bay sà hết nhánh này sang nhánh khác, tung tăng nhón nhơ một cách rất ư là nhàn nhã. Ông thầm ao ước giá mình có được sự thanh thoi trong cuộc sống như loài chim muông thì thú biết mấy. Trên thế gian này làm một con người đã khó, để trở thành một con người hoàn chỉnh càng khó hơn.

Có tiếng ho khúc khắc ngoài cửa phòng, Khiêm quay ra nhìn, người đàn bà bước vào đến bên giường sắp xếp lại chăn nệm, dường như bà đang dần nén sự khó chịu nơi cổ họng hay sao mà tiếng khúc khắc vẫn phát ra từ đó.

Khiêm cau mặt, tuy nhiên giọng nói dịu dàng :

- Bà bệnh hay sao ?

Người đàn bà đáp lí nhí câu gì, Khiêm nghe không rõ, ông vẫn không buồn hỏi lại .

Có lẽ đã từ lâu lắm rồi họ bắt đầu có một khoảng cách lạnh lùng như vậy, mặc dù thực tế trong cuộc sống trước mặt mọi người Khiêm trên danh nghĩa là chồng của người đàn bà đó.

Một tay vịn vào mép cửa sổ, Khiêm lần đi từ từ, đôi chân nặng nề xê dịch từng bước. Căn bệnh áp huyết luôn hành hạ cơ thể ông như vậy đã hơn hai năm nay, có lúc tưởng không qua khỏi. Khiêm vẫn thản nhiên chờ đợi ngày Ông đi Ông như người ta chờ đợi một niềm vui nào đó trong cuộc sống, mặc dù chính ông cũng chưa phân định được đích thực điều mong muốn của lòng mình hay không ?

Người đàn bà bước đến định dìu chồng nhưng Khiêm thối thoát một cách dịu dàng :

- Tôi có thể đi từ từ được, bà rảnh thì ra vườn coi khoảnh rau còn nhúm nào không cắt vào trộn gỏi dưa leo cho tôi.

Người đàn bà yên lặng quay lưng đi, khuôn mặt không vui cũng không buồn, nhưng từ trong đôi mắt toát ra sức chịu đựng một cách gan lì. Khiêm nhìn theo dáng của vợ khuất sau cánh cửa, ông thở dài.

Chiến trận càng lúc càng sôi động. Tin tức từ khắp nơi bay về Bộ chỉ huy Trung đoàn mà Khiêm biết được toàn những con số tổn thất về nhân mạng khiến cho anh bị căng thẳng nặng nề. Suốt luôn một tuần lễ Khiêm mắc kẹt ở đơn vị không về nhà được, anh nóng ruột lo cho Nguyệt Cầm và hai đứa nhỏ, tình hình này chắc phải tìm cách di chuyển vợ con về thành phố.

Là sĩ quan Tiểu đoàn trưởng một đơn vị tác chiến, Khiêm ít có điều kiện sống gần gia đình, thỉnh thoảng đôi ba ngày phép anh trở về một cách hối hả rồi lại khoác ba lô ra đi cũng một cách vội vàng, hạnh phúc quay vòng trong mắc xích thời gian vô tình và nghiệt ngã.. Lính chiến xa nhà, cuộc sống tình cảm quá thiếu thốn thường tạo ra những mối tình bay bướm, Khiêm đã lọt vào hoàn cảnh như vậy trong những dịp đoàn cán bộ tâm lý chiến đến giúp vui cho đơn vị anh. Khi tình yêu đưa đẩy đi đến kết quả bắt buộc phải chấp nhận một trách nhiệm giữa hai người thì Khiêm mới thật sự hoảng hốt, anh lo ngại hạnh phúc gia đình bị đổ vỡ, Nguyệt Cầm khó thể tha thứ cho sự phản bội này. Nhưng rồi Khiêm cũng khéo léo dàn xếp, chia cuộc sống hai nơi để hai người đàn bà không bao giờ phát hiện lẫn nhau. Đúng ra chỉ có Nguyệt Cầm là người vô tình ngụp lặn trong nguồn hạnh phúc bị xẻ chia, nàng không thể ngờ một tình huống đau khổ đến với mình như vậy.

Khi chiến cuộc lan tràn, nơi quê nhà Nguyệt Cầm luôn ngóng đợi tin chồng. Biết Khiêm khó lòng đi phép trong lúc tình hình đang căng thẳng, nên nàng liêu lĩnh mang hai con tìm đến đơn vị thăm anh. Mặt đối mặt, tay trong tay, Khiêm làm sao giấu mãi câu chuyện tình đã bắt đầu xuất hiện một mầm sống nhỏ trong cơ thể của Xuân An. Vậy là mọi người biết thì Nguyệt Cầm cũng biết. Nàng nổi cơn thịnh nộ, quyết liệt buộc Khiêm phải dứt khoát.

- Kỳ hẹn 3 tiếng đồng hồ Xuân An phải rời khỏi đây ngay, em không muốn thấy cô ta thêm một giây phút nào trong đơn vị này.

Khiêm khổ sở :

- Xuân An không quen ai, biết đưa nàng đi đâu trong thời điểm lộn xộn như thế này hả Nguyệt Cầm ?

Nhìn thái độ lo âu của chồng càng khiến Nguyệt Cầm điên tiết hơn, nàng lạnh lùng :

- Em không cần biết, anh đeo mang thì tự giải quyết, kỳ hẹn của em chỉ có 3 tiếng đồng hồ thôi.

Xuân An sợ hãi nhìn Khiêm, anh rối rắm chưa biết làm thế nào trước cơn giận dữ của Nguyệt Cầm thì bên Truyền tin Tiểu đoàn báo có lệnh gọi Khiêm lên máy gặp trung tâm hành quân Trung đoàn khẩn cấp. Công việc gấp rút của quân đội khiến anh đầu thế chân chừ. Trước khi quay lưng đi Khiêm chỉ còn biết dặn dò đôi câu với người lính cận vệ:

- Tìm giùm một chiếc xe đưa Xuân An rời khỏi đây giúp tôi, có gì báo cho tôi hay sau.

- thế chẳng đáng dừng Khiêm đâu thể làm gì được và Xuân An cũng đành gạt lệ xách va li bước lên chuyến xe định mệnh. Gió lốc bụi mù, cơn trốt xoáy cuộc đời cuốn trôi số phận người đàn bà xấu số vào vòng lửa đạn. Trên đường đi chiếc xe vô tình bị lọt giữa hai trận tuyến, bụi khói đen đưa Xuân An vào lòng đất, để Nguyệt Cầm đeo đẳng mối oan khiên.

Khi đất nước đi vào giai đoạn cuối, lịch sử sang trang với những dòng người lũ lượt ra đi, Khiêm cũng đưa vợ con xuôi theo số phận, trôi nổi bèo bọt trong kiếp sống lưu vong.

Suốt 17 năm cay đắng ngậm ngùi, anh và Nguyệt Cầm vẫn sống bên nhau, nhưng không biết đã có từ lúc nào một khoảng cách âm thầm trong tình cảm. Giữa hai người không ai muốn gọi lại câu chuyện xưa, sự quên lãng lạnh lùng lại trở thành một nỗi nhớ thiết tha. Bóng dáng Xuân An lừng lững, mơ hồ như lúc nào cũng lơ đễnh bên mình khiến cho Nguyệt Cầm mặc cảm tội lỗi, nàng buồn bã cay đắng trong nghĩa vợ tình chồng, trở nên dăm chiêu ít nói.

Khi hai đứa con trưởng thành, Nguyệt Đình kết hôn theo chồng lên miền Bắc sinh sống. Duy Khang cũng chọn được bạn trăm năm. Chúng đã bắt đầu có cuộc sống riêng tư thì tính tình Nguyệt Cầm càng đậm ra lặng lẽ hơn. Ngôi nhà tuy không rộng, nhưng hai người như hai chiếc bóng mờ lung, buồn bã. Thoắt hiện bên cửa sổ một người suy tư trầm mặc, thì ở ngoài vườn một kẻ lui cui cắt tỉa, chăm chút bờ rau, liếp đậu, không chuyện không trò... âm thầm, lặng đặng cơ hồ như những bóng ma.

Thời gian sau này khi Khiêm bắt đầu bị chứng cao huyết áp hành hạ, nay đau mai yếu thì Nguyệt Cầm gần gũi, chăm sóc cho anh thật tận tụy, chu đáo.

Từ sáng sớm đến chiều tối hầu như lúc nào nàng cũng lui cui dưới bếp, rồi ra vườn... Không nấu nướng thì rửa ráy, lau chùi, quét dọn... cứ thế mà bày ra đủ thứ công việc để làm. Dường như đó là cách cho Nguyệt Cầm đỡ thấy buồn hiu quạnh trong ngôi nhà quá vắng lặng. Đôi lúc Khiêm lẩn mò đi xuống bếp ngồi ở chiếc ghế đặt cạnh cửa sổ ngó ra vườn, anh muốn chuyện trò đôi câu với vợ nhưng lại không biết phải nói thế nào ? Có lẽ đã lâu lắm rồi hai vợ chồng bỗng trở thành như xa lạ.

Tiếng ho khúc khắc của Nguyệt Cầm đánh thức Khiêm khi ông vừa chợp mắt được một lúc. Hai ngày nay bà nằm vùi không ngồi dậy, Khiêm phải xuống bếp tự làm thức ăn cho mình và nấu cho vợ nồi cháo trắng.

Buổi sáng ông gọi điện thoại cho Nguyệt Đình và Duy Khang, nói với chúng nó là Nguyệt Cầm bệnh, thúc giục cả hai thu xếp về thăm mẹ. Trong khi đứa con gái hốt hoảng, lo âu thì thằng con trai thâm trầm, từ tốn hỏi han bệnh tình của mẹ.

- Ba, Mẹ đau từ lúc nào ?

Khiêm nhớ trước đó hai ngày, buổi chiều Nguyệt Cầm còn ra vườn hái mấy trái ớt, cắt một nhúm rau thơm khi trở về nhà tự đứng bà ngã chúi đầu một chút. Ông ngồi ở ghế cạnh cửa sổ chỉ thoáng nhìn vợ giãy lất, có nói khẽ một câu:

- Đi đứng cẩn thận, Bà...

Nguyệt Cầm bước lại để mớ rau, vãi trái ớt lên bàn rồi lặng lẽ vào phòng nằm suốt luôn từ đó. Khiêm kể cho con trai nghe với sự ân hận áy náy trong lòng :

- Ba không biết buổi chiều ra vườn là mẹ con đã bị bệnh rồi.

Bên kia đầu dây Duy Khang thờ dài :

- Ba Mẹ ăn uống bao nhiêu ? Cần gì cứ ra chợ mua, trông trọng làm chi cho cực thân. Tháng sau con và Nguyệt Đình sẽ gửi thêm tiền cho ba mẹ.

Khiêm thối thoát :

- Không cần đâu con, tại mẹ con thích có công việc làm cho vui vạy thôi, chứ những thứ đó ăn được bao nhiêu và cũng chẳng tốn hao lắm.

Giọng Duy Khang ập úng bên kia đầu dây :

- Ba với Mẹ già rồi, con nghĩ... nên gần gũi với nhau nhiều hơn cho căn nhà đỡ hiu quạnh Ba à ?

Lời trách móc nhẹ nhàng của Duy Khang làm cho Khiêm lặng người. Đứa con trai lại tiếp giọng buồn bã năn nỉ :

- Mẹ có lỗi gì với Ba, điều đó tại con không cần biết, chỉ thấy là Mẹ bây giờ cũng đã già yếu, Ba thì nay đau mai mạnh... Thời gian xói mòn những năm tháng tuổi trẻ của Ba Mẹ, tất cả mọi sự việc còn có nghĩa gì mà khoảng cách giữ hoài, hà Ba ?

Khiêm từ lâu vẫn yêu quý đứa con này, dường như qua dáng dấp cao ráo, mạnh mẽ của nó, ông đã tìm thấy lại hình ảnh mình thời son trẻ.

Nguyệt Đình thì yếu đuối, khiếp sợ cha chỉ biết than thở với Khiêm bằng những lời lẽ ngọt ngào :

- Ba ơi ! tội nghiệp Mẹ lắm... Tính Mẹ ít nói, nhưng con biết Mẹ rất thương Ba, thương tụi con.

Bằng giọng sôi nổi, Nguyệt Đình đưa ra dự tính :

- Vợ chồng con bàn với nhau sang năm đón Ba Mẹ về đây sống với gia đình con. Ba Mẹ già rồi đâu thể ở một mình mãi như vậy được.

Khiêm cười và mắng yêu con bé :

- Muốn quản thúc Ba Mẹ hay sao, Nguyệt Đình ?

Hạnh phúc tràn đầy qua tiếng nói vui bên kia đầu dây:

- Nếu cần cũng dám lắm à Ba. Thôi bye Ba, tụi con sẽ có mặt vào ngày mai với Ba Mẹ.

Khiêm gát điện thoại, ông bước đến cửa sổ ghé mắt nhìn ra ngoài vườn. Buổi chiều đang xuống chậm, ánh nắng hoàng hôn vẫn còn le lói qua chòm cây. Con gió thoảng hương thơm dịu dịu từ hoa cỏ. Khung cảnh im vắng quá làm cho lòng người bỗng chợt thấy băng khuâng.

Hai ngày Nguyệt Cầm nằm miết trong phòng bệnh, vườn tược thiếu bàn tay chăm bón của nàng cũng trở nên xơ xác, cây lá rũ buồn khô héo đến tang thương. Khiêm đã lâu rồi không chăm nổi cây leng, chân nặng nề bước những bước đi còn vấp vấp, nói làm gì đến chuyện chặt lá đốn cây. Ông bỏ mặc cho vợ mọi việc ngoài vườn, thỉnh thoảng đứng bên trong khung cửa chỉ dẫn vài câu vặt vãnh giúp nàng thu vén đôi nơi trên những khoảnh đất nhỏ cho vườn xanh hoa lá đỡ hoang tàn hắt hủt chút vậy thôi. Đến cái độ tuổi này Khiêm mới bắt đầu thấm thía, thương cuộc đời và tiếc tuổi trẻ đi qua.

Hình như trong phòng Nguyệt Cầm lại có tiếng ho khúc khúc, Khiêm lần mò bước những bước đi chậm chạp đến bên giường .

Chợt chợt mình Nguyệt Cầm thức giấc, đưa mắt nhìn ra cửa phòng như đang chờ đợi một điều gì. Khiêm ngồi xuống mép giường hỏi thật khẽ :

- Bà cần chi ?

Nguyệt Cầm lắc nhẹ đầu, đôi mắt bà lặng buồn nhìn qua khung cửa sổ, một vài sợi nắng yếu ớt len lỏi theo những khe hở soi rọi vào phòng.

- Bà ăn chút cháo nghe ?

Nguyệt Cầm lại lắc đầu. Tự dưng Khiêm muốn khóc trước sự yên lặng kéo dài giữa hai người trong một khung cảnh buồn bã này. Ông vụt nắm lấy bàn tay của vợ siết nhẹ, giọng Khiêm nghẹn ngào :

- Bà còn giận tôi sao ?

Cảm giác tay vợ như đang run rẩy trong lòng bàn tay mình, Khiêm xúc động kêu lên:

- Nguyệt Cầm !

Đã từ lâu rồi ông mới gọi lại cái tên vợ, sao âm vang nghe chừng xa vắng, tiếng vọng nào nùng như lạc cõi hư vô.

Nước mắt tuôn trào, Khiêm nức nở từng cơn :

- Hãy tha thứ cho anh, Nguyệt Cầm ơi !

Tiếng thở dài lặng lẽ, bà lại khẽ tựa mình đưa mắt nhìn ra cửa phòng. Khiêm chợt linh cảm một điều gì như bất ổn trong đôi mắt thất thần của Nguyệt Cầm. Ông bèn chồm định đứng lên bước lại bên điện thoại, nhưng bà kéo tay chồng, nói nhỏ:

- Đừng gọi nữa... chắc chúng nó không về kịp đâu.

Khiêm vọt ôm lấy khuôn mặt vợ, hốt hoảng :

- Nguyệt Cẩm, em đừng bỏ anh.

Đôi mắt bà lại nhìn qua cửa sổ, nụ cười buồn thoáng hiện trên đôi môi héo hắt :

- Tôi có lỗi với Xuân An.

Khiêm lắc đầu đau xót :

- Không, đó là số mạng... Nguyệt Cẩm, em không có lỗi.

Bàn tay bà yếu ớt vuốt nhẹ lên mái tóc chồng :

- Chúng ta đã già rồi... đi cuối con đường rồi còn chi mà tiếc nuối hả Khiêm ?

Người ông đồ ập xuống cơ thể vợ, tiếng khóc như nghẹn lại :

- Em bệnh gì không nói cứ giấu mãi để đến nông nỗi này hả Nguyệt Cẩm ? Bệnh đây dựa của anh đáng lý phải “ra đi” trước mới phải. Sao em đành đoạn bỏ lại anh có một mình, Nguyệt Cẩm ơi !

Khiêm đau đớn kêu than với tất cả nỗi ray rứt, hối hận trong lòng. Suốt thời gian qua đã có lúc nào ông nghĩ đến sự buồn bã, cô đơn của vợ đâu ? Bóng ma Xuân An đã đeo đẳng ám ảnh Khiêm, khiến cho lòng ông nguội lạnh, hững hờ, còn đan tâm kết tội Nguyệt Cẩm, buộc bà phải kéo dài những năm tháng lạnh lùng, cay nghiệt. “Ôi ! oan khiên chi lắm vậy ? Nguyệt Cẩm ơi... Kẻ có tội mới chính là anh !”.

Ngoài cửa sổ ánh nắng nhạt nhòa, hoàng hôn chợt đến đưa không gian chìm trong một màu xám ngắt lạnh lùng. Trên ngọn cây cao chót vót tiếng rít kêu buồn bã của một loài chim báo tử.

Khiêm rùng mình, ông chợt ngẩng đầu nhìn vào đôi mắt của vợ, đã từ lúc nào Nguyệt Cẩm nhẹ nhàng đi vào cõi hư vô.

Houston, Texas - đêm 7 tháng 2/1998

DIỄM PHƯỢNG

[Trong tập **NẮNG NHẬT HOÀNG HÔN** - Bản thảo lưu lại - Thư Án Quán xuất bản tháng 12-2009. Mọi sự in lại, trích, dịch, thu vào băng đĩa đều phải có sự thoả thuận của tác giả hoặc cơ sở xuất bản]

TRẢ LẠI TRĂNG SAO

truyện ngắn

DIỄM PHƯỢNG

(Houston, Teas, Hoa Kỳ)

“Nàng đi vay mượn hồn ta
Điễm trang hư vọng bước qua xác gầy
Móng tay nhọn với gót giày
Moi tim nạo óc xác này héo khô”

Thơ **Kiên Giang**

1

Quang cảnh hội trường ở lâu một hôm nay thật vui nhộn; bàn ghế được sắp xếp lại một cách có mỹ thuật. Trên bàn đầy ắp những chai nước ngọt, những đĩa bánh mứt, kẹo, hột dưa... tất cả hoà chung bầu không khí vui tươi, náo nhiệt. Thêm vào những khuôn mặt

trẻ trung, những nụ cười duyên dáng của các cô nữ sinh càng tạo cho buổi tiệc tất niên toàn trường sự hào hứng và long trọng hơn.

Dàn nhạc được đặt ở góc phòng, gồm một tay trống và một tay đàn tài tử. Văn nghệ khai mạc đầu tiên là bản **Chiều Tây Đô** của nhạc sĩ Long Nhi do bốn cậu nam sinh trình bày. Thỉnh thoảng phía bàn nữ sinh cũng có vài cô nhảy miệng ca phụ họa theo, tạo cho bầu không khí thêm phần thân mật và vui nhộn. Chấm dứt mục hợp ca xong, Yến Oanh được anh trưởng ban tổ chức giới thiệu lên hát bài **Tình yêu trả lại trăng sao**, điều bất ngờ đó đã làm cho Oanh đỏ mặt, cúi đầu muốn lẩn trốn. Việc có tên Oanh trong tiết mục văn nghệ thật là lạ, vì chính nàng cũng không biết là tại sao nó như vậy. Mấy ngày trước các anh nam sinh có đến mời Oanh tham dự vào phần văn nghệ, nhưng nàng đã quyết liệt từ chối, viện lẽ chưa biết hát và chưa từng hát bao giờ. Sự điều đình với Oanh thất bại, tất cả đều bỏ qua. Không ngờ hôm nay chính tên Oanh lại ở tiết mục đầu tiên, sau phần hợp ca...

Còn đang mang tâm trạng phân vân, Oanh ngồi thừ người ra chưa biết định sao thì trên micro có tiếng anh trưởng ban tổ chức gọi lần thứ hai:

- Mời chị Yến Oanh!

Thu Lan ngồi cạnh bên giục khě bạn:

- Lên đi Oanh, các bạn và thầy cô đang chờ đợi bỏ kia, để gọi lần nữa thì "quê" đó.

Oanh do dự một chút, đoạn bước ra giữa những tràng pháo tay nổ vang cả lớp. Giọng hát của Oanh thật trong và ấm, thu hút mọi người phải im lặng để nghe cho đến lúc nàng cúi đầu trở về chỗ ngồi mà người ta vẫn còn vỗ tay tán thưởng. Oanh gục đầu xuống bàn xấu hổ. Nàng cảm nhận sự sung sướng len nhẹ vào tâm hồn khi bất chợt khám phá ra kẻ đã tự động ghi tên nàng vào chương trình văn nghệ của lớp mà chính Oanh cũng thấy bất ngờ.

2

Oanh hấp tấp bước vào cửa hậu của phòng trà, thì đúng lúc người ta đang giới thiệu tên Oanh hát. Đứng trên sân khấu phòng trà, Oanh nhẹ nhàng buông những lời ca thánh thót, nụ cười nửa miệng điểm trên vòng môi tươi mọng, làm ngơ ngẩn bao nhiêu tâm hồn đa tình lãng mạn. Bất chợt mắt Oanh như ánh lên một niềm vui khi phát hiện khuôn mặt quen thuộc đó .. Kỷ niệm xa xưa chợt khiến cho nàng xúc động, tiếng hát cũng trở nên rung cảm đến lạ thường.

Đôi mắt của người thanh niên ngồi đơn độc ở góc phòng trà chiếu thẳng đến Oanh, nàng hơi cúi đầu chào khě và hình như anh ta cũng có đáp lại. Hết phiên hát, Oanh tìm cách gặp lại người thanh niên đó trước cửa phòng trà, nụ cười trao đổi đầu tiên đầy cởi mở, Oanh dạn dĩ lên tiếng trước:

- Chắc anh không quên Yến Oanh?

- Oanh nghĩ tôi tệt như vậy hay sao?

Nhìn đồng hồ tay, thanh niên tiếp:

- Oanh còn hát ở đâu nữa?

- Xong hết rồi, giờ thì Oanh định về.

- Tôi có thể đưa Oanh về được chứ?

Nhoẻn miệng cười, Yến Oanh gật nhẹ:

- Vậy mình thả bộ, Oanh thích vừa đi vừa nói chuyện vui hơn.

- Tùy ý Oanh, nhưng một lát đừng than mỗi chân nghe?

Yến Oanh bịu môi:

- Anh tưởng Oanh “dở ẹc” như vậy sao?

Người con trai bật cười:

- Mấy năm gặp lại, không ngờ Oanh vẫn còn giữ bản tính “học trò”.

Cô gái thoáng buồn:

- Do cuộc sống đẩy đưa Oanh phải rời trường lớp bước vào kiếp cầm ca cũng để trả nợ áo cơm. Mãi đến bây giờ vẫn chưa cởi bỏ hết những ưa thích của thời cấp sách. Đôi lúc tự nghĩ cũng thấy thật buồn cười.

Nhìn Oanh với một chút cảm thông, thanh niên thở nhẹ:

- Con người với một tính cách riêng thì dù thời gian với năm tháng đi qua cũng khó mà thay đổi Oanh ơi!

Lách người qua cánh cửa kính phòng trà, Yến Oanh chỉ tay về hướng đường Phan Châu Trinh, hai người song bước. Đột ngột ngược mắt nhìn thanh niên một thoáng mỉm cười, Oanh hỏi:

- Anh Thành còn nhớ bản **Tình yêu trả lại trăng sao** không?

- Làm sao tôi quên được kỷ niệm một thời cấp sách.

Chớp nhanh mi mắt, Oanh:

- Anh Thành biết Oanh hát được bản đó sao mà dám ghi tên Oanh trong chương trình?

- Oanh quên là tôi ở trọ căn gác kế bên nhà Oanh à? Một lần tình cờ tôi nghe trộm Oanh hát nhỏ nhỏ lúc phơi đồ ở hàng rào, đôi khi thì ở sàn nước phía sau... Nghĩa là tôi, một thính giả bí mật mà Oanh không hay.

Yến Oanh cười khúc khích. Thành hóm hỉnh tiếp:

- Ngày xưa... tôi có ý định làm quen với Oanh nhưng thấy cô ca sĩ nghiêm nghị quá nên đâm ra nhút nhát.

Oanh nheo mắt:

- Rồi anh bày ra chuyện ghi tên Oanh hát trong chương trình văn nghệ tất niên hôm ấy để “phá” Oanh phải không?

- Để có dịp quen mới đúng chứ ai dám phá Oanh?

Một chút nghĩ ngợi, Oanh:

- Sau đó thì không thấy anh đến trường nữa?

- Tôi được điện tín gia đình gọi về, rồi bao nhiêu chuyện xảy ra tôi không sao có dịp trở lại Cần Thơ với mái trường Phan Thanh Giản thân yêu nữa. Còn Oanh đã nghỉ học lâu chưa? Duyên may nào đưa đẩy cô nữ sinh tỉnh lẻ lại trở thành ca sĩ phòng trà hay quá vậy?

Đôi mắt thoáng nét buồn, Oanh chậm rãi:

- Thi rớt Tú Tài phần nhứt, nản quá Oanh không thích đi học nữa, kể rồi cuộc sống đẩy đưa... Oanh bé nhỏ ngày xưa ở lớp Đệ Nhị C bây giờ đã trở thành một ca sĩ phòng trà. Gặp lại anh thế này, anh Thành có suy nghĩ gì không?

Thành lắc đầu:

- Chính tôi cũng không nghĩ mình sẽ là một nhà văn nhà báo nghèo nàn như hôm nay, đôi lúc có những sự việc không do mình định trước được. Có điều ở đâu hay làm gì cố giữ sao cho tâm hồn yên ổn là đủ.

Con đường về nhà Oanh bỗng trở thành quá ngắn ngủi, dừng trước cổng rào hai người nói những lời chia tay từ biệt.

Giọng Oanh ngọt ngào:

- Biết nhà rồi thỉnh thoảng anh Thành ghé chơi...

Thành hơi gật đầu đoạn quay đi, dáng dấp anh cũng như ngày nào, chẳng có gì thay đổi, ngoài nét khắc khổ do bươn chải trong cuộc sống đã tạo cho anh trưởng thành và chững chạc hơn xưa.

3

Sau ngày gặp lại nhau, Oanh và Thành đã trở nên một cặp uyên ương khăng khít. Đêm đêm Thành đưa rước Oanh đi hát hết phòng trà này đến phòng trà khác. Họ dẫn nhau đi ăn khuya. Tình cảm càng ngày càng tha thiết đậm đà. Thành đã dự định cuộc sống chung đôi, lúc đó có lẽ anh sẽ tìm một công việc khác cho Oanh làm. Đời nghề sĩ vui ít, buồn nhiều. Đối với Thành hạnh phúc của một người đàn bà là chồng, là con... thật bình thường trong tình yêu và trách nhiệm, thế đủ rồi. Hơn một lần anh có bàn qua cho Oanh biết tình ý của mình như vậy, nàng vẫn giữ thái độ im lặng. Sự im lặng đó Thành nghĩ nàng không phản đối. Nhưng trớ trêu mà cũng thật oái oăm, Thành không bao giờ nghĩ kết quả thành công bất ngờ của Oanh, chính nhờ ngòi bút biết khai thác khéo léo của anh trên những bài đăng báo trong mục **hương sắc ngàn phương** giới thiệu các tài năng. Giờ thì tiếng tăm của Oanh nổi nhiều. Nàng được các hãng đĩa, trung tâm băng nhạc mời thu thanh. Các tổ chức đại nhạc hội cũng tranh nhau gọi Oanh cộng tác. Bận rộn rất nhiều với công việc, Oanh ít đi lại với Thành như trước. Có khi Thành đến nhà ngồi đợi cả tiếng đồng hồ Oanh mới về đến, nhưng anh chưa kịp vui mừng đón người yêu thì Oanh đã xoa tay:

- Tôi anh trở lại nha, giờ em phải đi thu băng...

Thoáng buồn nhưng Thành cố bám víu chút hy vọng để được gần Oanh:

- Anh đưa Oanh đi.

- Đâu được, em đi bằng xe của chủ hãng đến rước.

Rồi không đợi Thành nói gì, Oanh hấp tấp bước ra công vừa vặn chiếc xe hơi ngừng lại mở sẵn cửa chờ nàng. Thành nhóng người nhìn theo kịp lúc chiếc xe vừa khuất bóng, anh lặng lẽ nhip gót giày trên vỉa hè quay về.

Tôi Thành có trở lại nhưng người nhà của Oanh đã nói:

- Cô tôi chưa về.

“Chưa về”, hai tiếng vang dội vào lòng Thành một nỗi buồn chua xót.

Những ngày sau đó Thành vẫn kiên nhẫn để tìm gặp Oanh, song thời gian được đối diện với nàng thật là ngắn ngủi, hầu như lúc nào Oanh cũng rất là bận rộn. Không nói chuyện với những giám đốc băng đĩa, thì cũng tiếp xúc với các tay tổ chức chương trình đại nhạc hội, hội tuyên, hội thi... Rồi khán thính giả ái mộ, nhà văn, nhà báo... Ôi biết bao nhiều nhân vật tiếng tăm lừng lẫy đang ve vuốt, cầu cạnh nàng. Trước mắt Oanh, hình ảnh của Thành đã trở nên mờ nhạt và có đôi lúc nàng thật sự lãng quên anh.

Không muốn đánh mất người yêu, Thành cương quyết buộc Oanh phải đối diện trực tiếp với chuyện hôn nhân, anh hy vọng sẽ níu kéo được sự thay đổi ở nàng. Nhưng đôi mắt lơ đãng, lạnh nhạt của người đàn bà làm cho Thành nuốt nghẹn nỗi cay đắng trong lòng mình:

- Anh tính sớm như vậy sao?

Oanh hỏi như để cho có hỏi, và Thành chợt hiểu điều hy vọng của anh thật mỏng manh.

- Anh không muốn sống xa em nữa.

Oanh có vẻ không vui:

- Lúc này, ngoài các trung tâm băng đĩa, em đang được các hãng phim ngầm nghe, thời giờ thật là bận rộn không thể tính chuyện cưới xin được, anh hiểu chứ?

Thành nghiêm nghị:

- Vì tình yêu của chúng ta, em có thể hy sinh đôi chút. Chuyện hôn nhân anh đã quyết định rồi...

Oanh gất gông:

- Nhưng em chưa muốn.

- Tại sao?

- Không tại sao hết.

Thành buồn bã:

- Oanh, có phải em đã đổi thay?

Nàng quay mặt lạnh lùng:

- Tùy anh muốn nghĩ sao thì nghĩ.

Thành nhìn Oanh, nỗi đau đón ngậm ngùi ứa tràn qua mi mắt, anh thở dài cúi mặt bước đi.

4

Ba mươi năm sau trên đất Mỹ, tình cờ trong một buổi họp mặt của nhóm tổ chức cựu học sinh trường, Thành bất ngờ gặp lại Yên Oanh. Người con gái năm xưa bây giờ đã là một phụ nữ luống tuổi, vóc dáng đổi thay cũng như cuộc đời sự nghiệp của nàng như mây nổi.

Thành đưa vợ và các con đến giới thiệu, Oanh ngỡ ngàng nhìn anh một lúc và nàng chột cười:

- Không ngờ chúng ta còn gặp lại nhau ở chốn này. Cô ca sĩ Yên Oanh hồi nào bây giờ đã là một bà lão, anh Thành còn nhận được kể cũng điếm phúc cho tôi.

Thành vui vẻ:

- Oanh là một bà lão thì tôi còn trẻ hay sao? Thời gian đối với mọi người đã là một quy luật, gặp lại nhau ở chốn này đâu sao cũng đáng quý, tị hiềm làm gì phải không Oanh? Ông xã đâu sao Oanh đi dự họp mặt có một mình?

- Ông ấy mất hơn mười năm rồi. Hiện tại tôi sống với vợ chồng đứa con gái trong một thành phố có tên thật lãng mạn: Thung lũng hoa vàng! Nhờ có dịp về đây dự cuộc họp mặt này mới gặp lại được anh và hân hạnh biết cả chị với các cháu.

Thành nói nhỏ:

- Thời gian qua mau thật, thấm thoát đã hơn ba mươi năm.

Oanh gạt đầu chớp mắt buồn:

- Phải, hơn ba mươi năm rồi... kể từ lần họp mặt cuối năm ở trường!

Thành quay nhìn thấy vợ và các con đang bận tíu tít chuyện trò với bạn bè cũ, anh khẽ khàng:

- Oanh còn nhớ bản **Tình yêu trả lại trăng sao** không?

Thoáng chút ngỡ ngác, Oanh:

- Anh vẫn không quên?

- Tôi muốn nghe lại bản nhạc xưa, Oanh có thể lên hát tặng cho gia đình tôi?

Oanh hơi xúc động. Kỷ niệm chợt trở về như một giấc chiêm bao. Không đợi người phụ nữ có nhận lời hay không, Thành hấp tấp bước lại ban nhạc ghé miệng thì thầm một hồi lâu với người điều khiển chương trình. Chị trưởng ban tổ chức tươi cười gạt đầu đưa

mắt nhìn về hướng của Oanh. Khi lời giới thiệu vừa cất lên, Thành lẫn Oanh đều có chung một trạng thái bàng hoàng, ngỡ ngác.... Trong thoáng chốc sự hồi tưởng của hai người cùng lúc trở về khung cảnh họp mặt liên hoan tất niên năm xưa dưới mái trường trung học thân yêu. Và họ, những con người trẻ trung mắt biếc, môi hồng... xôn xao những lời lẽ thì thầm thơ ngây, bẽn lẽn.

Yên Oanh thật sự đắm chìm qua lời ca tiếng nhạc, gởi hồn mình trong rung cảm mê say và điều bất ngờ đó đã làm cho Oanh hát thật hay. Sự yên lặng theo dõi của các thể hệ đồng môn đang là khán giả hiện diện trong hội trường làm cho người ca sĩ xúc động. Hai giọt nước mắt rớt xuống vai áo Oanh như thầm kín nói với người xưa lời tạ lỗi:

... “Thôi hết rồi người đã xa tôi. Quên hết lời thề ngày xa xưa. Quên đường đi lối qua ngậm ngùi. Quên thời gian bước đi bồi hồi, hai ta cùng chung lối...”

“Ôi kỷ niệm ngày nào quen nhau. Nay chỉ còn lại niềm thương đau. Sao tình yêu hoá ra hận sâu. Sao dịu êm hoá ra ghen ngào. Cuộc đời tựa chiêm bao... Hết những ước mơ...”

Houston, Texas 10-2-1999

DIỄM PHƯỢNG

(Trong tập NẮNG NHẬT HOÀNG HÔN, Bản thảo lưu lại - Thư Án Quán xb 2009)